

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

ZÁKLADNÍ UMĚLECKÉ ŠKOLY

Františka Stupky v Sušici

CESTA K UMĚNÍ

Obsah

Obsah.....	2
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	5
2.1. Obory, kapacita	5
2.2. Historie a současnost	5
2.3. Charakteristika pedagogického sboru.....	6
2.4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce.....	6
2.5. Vybavení školy a její podmínky	7
3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	8
3.1. Zaměření školy	8
3.2. Vize školy.....	8
4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, ZPŮSOB VÝUKY	9
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU.....	10
5.1. Hudební nauka	10
5.2. Souborové a komorní hry	11
5.2.1. Smyčcový soubor	11
5.2.2. Lidový soubor.....	12
5.2.3. Doprovod	13
5.2.4. Sbor instrumentalistů	14
5.2.5. Soubor zobcových fléten.....	16
5.2.6. Soubor příčných fléten.....	17
5.2.7. Dechový soubor	18
5.2.8. Klarinetový soubor	20
5.2.9. Saxofonový soubor	21
5.2.10. Kytarový soubor.....	22
5.2.11. Čtyřruční a šestiruční hra	23
5.2.12. Kapela	25
5.3. Přípravné studium PHV	27
5.4. Studijní zaměření Hra na housle	28
5.5. Studijní zaměření Hra na violu	31
5.6. Studijní zaměření Hra na klavír	34
5.7. Studijní zaměření Hra na akordeon	37

5.8.	Studijní zaměření Hra na keyboard.....	40
5.9.	Studijní zaměření Hra na zobcovou flétu	44
5.10.	Studijní zaměření Hra na příčnou flétu	47
5.11.	Studijní zaměření Hra na klarinet.....	51
5.12.	Studijní zaměření Hra na saxofon	54
5.13.	Studijní zaměření Hra na trubku	57
5.14.	Studijní zaměření Hra na pozoun.....	60
5.15.	Studijní zaměření Sborový zpěv	63
5.16.	Studijní zaměření Sólový zpěv.....	67
5.17.	Studijní zaměření Hra na kytaru.....	71
5.18.	Studijní zaměření Hra na varhany	74
5.19.	Studijní zaměření Hra na violoncello	78
5.20.	Studijní zaměření Hra na bicí	81
5.21.	Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby	84
5.22.	Studijní zaměření Hra na kontrabas.....	88
5.23.	Studijní zaměření Hra na basovou kytaru	91
6.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU	94
6.1.	Přípravné studium PVV	94
6.2.	Studijní zaměření Plošná a prostorová tvorba	94
6.3.	Studijní zaměření Grafický design a počítačová grafika	99
7.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU	103
7.1.	Přípravné studium PTV	103
7.2.	Studijní zaměření Taneční a pohybová výchova	103
7.3.	Studijní zaměření Scénický tanec.....	109
8.	VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU	113
8.1.	Přípravné studium.....	114
8.2.	Studijní zaměření Dramatická tvorba.....	114
9.	ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	120
10.	VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	120
11.	DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ	120
12.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY	121
12.1.	Zásady a způsob hodnocení žáků.....	121
12.2.	Oblasti vlastního hodnocení školy	121

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program ZUŠ Františka Stupky v Sušici
„Cesta k umění“

Předkladatel:

Název: Základní umělecká škola Františka Stupky, Sušice, Lerchova 255, okres Klatovy
Adresa: Lerchova 255, 342 01, Sušice
IČO: 73 74 10 60
ID: nwkp9pq
Ředitel: Mgr. Daniel Nakládal
Telefon: 376 523 202
E-mail: info@zussusice.cz
Web: www.zussusice.cz

Zřizovatel:

Název: Město Sušice
Adresa: Náměstí Svobody 138/I, okres Klatovy, 34201 Sušice
IČO: 00256129
Telefon: 376 540 111
E-mail: podatelna@mususice.cz
Web: www.mestosusice.cz

Platnost dokumentu od: 1. 9. 2012

Poslední aktualizace k: 1. 9. 2025

Podpis ředitele a razítko:

Mgr. Daniel Nakládal

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola Františka Stupky v Sušici je už více než 80 let významným centrem uměleckého vzdělávání Sušicka a také jedním z hlavních center kulturního života regionu.

Škola v průběhu celého roku pořádá pravidelné akce, žáci se účastní soutěží, výstav, projektů u nás i v zahraničí, vystupují na akcích ve městě i širokém okolí. Absolventi školy jsou úspěšní při přijímacích zkouškách na konzervatoře a střední, vyšší odborné a vysoké školy uměleckého i pedagogického zaměření.

2.1. Obory, kapacita

V současné době se na škole vyučuje ve všech čtyřech oborech základního uměleckého vzdělávání – v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru. Školu navštěvuje přibližně 650 žáků, celková kapacita je 700.

2.2. Historie a současnost

Historie hudebního školství na Sušicku se pojí především s druhou polovinou 20. století. Snahy o její zřízení už tu byly i dříve, založena byla ale až za protektorátu – 26. července 1940. Na nově otevřenou školu se přihlásilo více než 100 žáků, vyučování bylo zahájeno 9. září 1940. Na založení školy se podílel také národní umělec, dirigent České filharmonie, rodák z nedalekých Tedražic, prof. František Stupka. Škola bohužel po roce jejího fungování zanikla, zásahem nacistických úřadů.

K obnovení došlo až v roce 1952. Škola byla nejprve umístěna v bývalém hostinci U Cafourků, po dvou letech se přemístila do Domu osvěty na náměstí Svobody a od 1. září 1954 nesla na počest národního umělce Františka Stupky pojmenování Stupkova hudební škola. V roce 1960 byla přestěhována do bývalé MŠ ve vile u Skalů. V 60. letech došlo též ke změně názvu hudebních škol – v období normalizace nesla název „Lidová škola umění profesora Františka Stupky“. Škola plnila úlohu jakéhosi doprovodu politických oslav. V roce 1972 otevřela škola výtvarný obor a na školu přišel také Josef Baierl, zakladatel Sušického dětského sboru a sbormistr smíšeného sboru Svatobor. V roce 1975 otevřela škola taneční obor a na krátkou dobu obor literárně-dramatický. Kvůli nedostatku místa se vyučovalo také na ZDŠ na Husově náměstí – dnešní gymnázium, či v MDPM – bývalý DDM.

Po pádu režimu nastaly ve společnosti i ve školství změny. Lidové školy umění dostaly nový název – základní umělecká škola. V roce 1993 se ta sušická, ZUŠ Františka Stupky, přestěhovala. Všechny své obory umístila do budovy bývalé divize (dříve klášteru Notre Dame), kde se nachází dosud. I povaha akcí, na kterých žáci a učitelé vystupovali, se poněkud změnila. SDS navázal vztahy se zahraničními sbory ze západních zemí, během dalších let se uskutečnilo nespočet zahraničních výjezdů.

V roce 2012 došlo k převedení zřizovatelské funkce z Plzeňského kraje na Město Sušici. Základní umělecká škola Františka Stupky se stala příspěvkovou organizací Města Sušice. Budova školy se dočkala mnohých stavebních úprav. První velká rekonstrukce proběhla v roce 2009, budova byla navíc propojena s novým komunitním centrem „Káčko“, ve kterém se nachází i nový koncertní sál. Další rekonstrukce proběhly v letech 2018 a 2019. Škole byla povolena doplňková činnost a byl znovu otevřen dlouho opomíjený literárně-dramatický obor. Modernizace se dočkala i předmětová nabídka školy – vyučovat se začal např. Grafický design a počítačová grafika či Elektronické zpracování hudby.

2.3. Charakteristika pedagogického sboru

V současné době vyučuje na škole 36 pedagogů. Pedagogický sbor je plně kvalifikovaný – odborné znalosti získali či získávají pedagogové studiem na uměleckých a pedagogických školách. Řada pedagogů se navíc věnuje umělecké činnosti aktivně také mimo školu, v rámci nejrůznějších hudebních uskupení, ochotnických divadel a dalších skupin.

Průměrný věk pedagogických pracovníků je 46 let (k lednu 2025). Pedagogický sbor sdružuje učitele různého stáří a různých zkušeností. Přesto tvoří zaměstnanci velmi dobrý kolektiv s chutí potkávat se i mimo prostory školy např. v rámci každoročního teambuildingu. Řada z nich spolupracuje také v rámci již zmíněných zájmových skupin.

2.4. Dlouhodobé projekty, regionální a mezinárodní spolupráce

Základní umělecká škola v Sušici patří mezi klíčové organizátory hudebního a kulturního života ve městě i jeho okolí. Škola pořádá velké množství akcí a projektů, na některých z nich úzce spolupracuje s řadou regionálních institucí a organizací, jako jsou Město Sušice, Sušické kulturní centrum – SIRKUS, Destinace Sušicko, Sportoviště města Sušice, Muzeum Šumavy či sušické školy a školky.

V roce 2019 se škola zapojila do výzvy Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělání (OP VVV) „Šablony II“, v roce 2024 pak do programu „Podpora uměleckého vzdělávání mladých talentů“.

Hudební obor

V rámci hudebního oboru pořádá škola především žákovské koncerty a třídní přehrávky. V prosinci to jsou pak hned dva vánoční žákovské koncerty, v květnu a červnu pak koncerty absolventské. Žáci se pravidelně účastní soutěží ZUŠ a vystupují také na dalších akcích v regionu – např. v rámci Sušických slavností, Šumavského štrúdlování a při dalších příležitostech.

Samostatnou činnost vyvíjí dále Sušický dětský sbor, který pravidelně pořádá podzimní, vánoční, jarní a závěrečné koncerty a s dvouletou periodou pak také víkendový sborový nesoutěžní festival s mezinárodní účastí „Je kraj, kde voní tráva“. Podstatou festivalu je setkání sborů z celé ČR, předávání zkušeností, sbormistrovský seminář, případně setkání umělecké rady. Kromě toho organizuje sbor také výměnné koncertní zájezdy v ČR i v zahraničí.

Výtvarný obor

Výtvarný obor pořádá výstavy v Muzeu Šumavy, ve výstavních prostorách sušické radnice, v prostorách sušické knihovny či sušického bazénu. Účastní se také soutěží, pravidelně např. přehlídky výtvarných oborů ZUŠ Plzeňského kraje „Cesta“ s výstavou v prostorách sýpky na Klenové.

Taneční obor

Taneční obor organizuje každý rok akci s názvem Tančíme pro radost v sušickém kině a spolu s literárně-dramatickým oborem také Adventní představení. Kromě toho se účastní řady vystoupení např. s Lidovým souborem a také velkého množství soutěží a přehlídek.

Literárně-dramatický obor

Hlavní samostatnou akcí literárně-dramatického oboru je od roku 2024 akce Divohraní. Žáci LDO se účastní také Adventního představení v sušickém kině, festivalu dětských divadelních souborů Tajtrlík či divadelní přehlídky sušických dramatických kroužků „Dramaťák“.

2.5. Vybavení školy a její podmínky

ZUŠ Sušice má k dispozici celou budovu bývalé divize v Lerchově ulici čp. 255. Budova má tři nadzemní podlaží, ve kterých se nachází celkem 19 učeben, které jsou dobře vybaveny hudebními nástroji, moderními učebními pomůckami, nábytkem i výpočetní technikou. Škola je vybavena počítačovou sítí, která se neustále zdokonaluje. Pedagogové pracují s počítačovými programy – ke klasifikaci a další administrativě využíváme informační systém základních uměleckých škol „iZUŠ“.

Hudební obor má k dispozici učebny pro individuální výuku hudebních nástrojů a zpěvu, malý a velký sál pro sbor, učebnu hudební nauky s interaktivní tabulí a nahrávací studio s ozvučením a vybavením pro nahrávání. K pořádání koncertů a třídních přehrávek využívá také koncertní sál v přilehlé budově „Káčka“. Vybavení hudebního oboru je neustále obohacováno novými kvalitními nástroji a moderní audiovizuální technikou.

Výtvarný obor ke své činnosti využívá kreslírnu s polohovatelnými lavicemi, malírnu s malířskými stojany, plně vybavenou učebnu počítačové grafiky s 11 počítači, promítačkou a 3D tiskárnou. Škola disponuje také vypalovací pecí.

Taneční obor má k dispozici vlastní křídlo budovy, ve kterém se nachází taneční sál s kvalitní podlahou pokrytou baletizolem a se zrcadly po celé délce stěny. V přilehlém zázemí jsou pro tanečníky k dispozici také šatna a sprchy.

Literárně-dramatický obor má svou vlastní učebnu v prvním patře, která je pro potřeby nácviku divadelních čísel zatemněna černými závěsy. Žákům jsou v ní k dispozici různé rekvizity včetně např. loutkového divadla. LDO zkouší částečně také v tanečním oddělení.

3. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

3.1. Zaměření školy

- výuka čtyř uměleckých oborů – taneční, výtvarný, hudební, literárně-dramatický
- vzájemná spolupráce jednotlivých uměleckých oborů
- souborová hra (lidový soubor, smyčcové soubory, dechové soubory, kytarové soubory, kapela, čtyřruční hra ad.)
- sborový zpěv – dětské sbory (Broučci, Sluníčka, Včelky a Hlavní sbor SDS)
- pořádání kulturních akcí za účasti pedagogů a žáků školy a ve spolupráci s dalšími organizacemi, rodiči a přáteli školy

3.2. Vize školy

Škola:

- musí být prostředím, kde se žákům s velmi rozdílnými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitního a kvalifikovaného uměleckého vzdělávání, ale kde se žáci současně cítí bezpečně a spokojeně
- vytváří u žáků celoživotní tvůrčí i konzumní vztah ke kvalitnímu umění a řadu z nich připravuje na příští profesní i amatérskou dráhu
- podněcuje žáky k tvořivému myšlení
- vede žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravuje žáky k tomu, aby se dokázali projevit jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti kultury a umění
- vede žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učí je žít společně s jinými lidmi
- pomáhá žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

4. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE, ZPŮSOB VÝUKY

Strategie pro kompetence k umělecké komunikaci

- Žáky vedeme k osvojování a rozvíjení základních dovedností a návyků v daném oboru.
- Respektujeme duševní a tělesné dispozice žáků, volíme individuální metody výuky.
- Motivujeme děti k samostatnému vyjadřování svých pocitů skrze umění, podněcujeme jejich představivost a fantazii.
- Informujeme rodiče o průběhu vzdělávání, umožňujeme jim zúčastnit se výuky a dalších školních aktivit.
- Vedeme žáky k utváření vlastního uměleckého názoru a k jeho obhájení.
- Inspirujeme žáky uměleckými díly jejich vrstevníků, učitelů, renomovaných umělců.

Strategie pro kompetence osobnostně sociální

- Využíváme skupinové práce a mezioborové spolupráce.
- Důsledně vedeme žáky k dodržování domluvených pravidel, termínů koncertů, k domácí přípravě na hodiny, zkoušky a vystoupení.

Strategie pro kompetence kulturní

- Umožňujeme žákům veřejně se prezentovat.
- Vedeme žáky ke sledování současného umění a dění v kultuře.
- Žáky vychováváme tak, aby si i v budoucnu zachovali zájem o umění.

Způsob výuky

- Vzdělávání je realizováno formou individuální a skupinové výuky.
- Výuka může probíhat v blocích.
- Součástí vzdělávacího procesu jsou také projektové dny ve škole i mimo školu, které jsou náhradou běžné výuky.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH HUDEBNÍHO OBORU

5.1.Hudební nauka

1.ročník

Žák:

- zná pojmy tón, nota, pomlka, notová osnova, takt, taktová čára, předznamenání, repetice, legato, staccato, ligatura, p, f
- čte a zapisuje noty g-c3 v g klíči, čte a zapisuje noty malé oktávy v f klíči
- vyjmenuje pořadí oktáv
- zná délky not a pomlky - celá, půlová, čtvrtová
- vysvětlí funkci posuvky křížek, bé, odrážka
- pozná a vysvětlí označení taktu 2/4, 3/4, 4/4
- umí zapsat, vyjmenovat, zná pořadí tónů ve stupnicích do 3 posuvek

2.ročník

Žák:

- zná dynamická znaménka pp, p, mf, mp, f, ff, pojmy crescendo a decrescendo
- správně přiřadí český název v přednesovém označení např: dolce, cantabile, espressivo, grazioso
- zná tempová označení allegro, allegretto, moderato, andante, accelerando, ritardando, a tempo
- zná takty 6/8, 3/8, 2/2, 3/2
- stupnice do 5 posuvek + tonický kvintakord
- zná a vysvětlí pojmy d.c al fine, koruna, tečka za notou, prima volta, sekunda volta, triola, synkopa, předtaktí
- zapíše a přečte noty do 3 pomocných linek nad i pod osnovou v g klíči i v f klíči
- vyjmenuje a vytvoří v durových stupnicích do 5 posuvek od 1. stupně základní intervaly čisté, velké

3.ročník

Žák:

- vytvoří obraty kvintakordu
- vysvětlí pojem paralelní stupnice, k durové přiřadí mollovou
- stupnice dur do 7 posuvek + tón. kvintakord s obraty
- zná mollové stupnice aiolská, harmonická, melodická, zahraje v a moll na piano
- zná tempová označení presto, vivo, adagio, lento, ritenuto atd., a přednesová označení dolce, cantabile, espressivo, grazioso atd.
- vytvoří akordy - základní harmonické funkce
- vytvoří dominantní septakord, zná příslušnou akordovou značku
- vytvoří intervaly základní a odvozené
- zná hudební formy – motiv, téma, malá jednoduchá, dvoudílná a třídílná forma
- vytvoří vlastní motiv a z něj téma

4.ročník

Žák:

- zná další druhy taktů 9/8, 12/8, 4/8
- enharmonicky zamění tóny

- vysvětlí pojem paralelní stupnice, k mollové přiřadí durovou
- vytvoří tvrdě velký a měkce malý septakord, zná příslušnou akordovou značku
- zná melodické ozdoby příraz, odraz, nátryl, mordent, trylek, skupinka, obal
- ozdobí vybranou melodii podle svého výběru
- vyjmenuje a vysvětlí vyjadřovací prostředky hudby
- vysvětlí co je melodram, balet, symfonická báseň
- zná hudební formy – velká dvoudílná a třídílná forma, rondo, variace

5.ročník

Žák:

- charakterizuje základní znaky, uvede příklad skladatele, datuje - historická období pravěk-novověk, evropská hudba baroko-hudba 20. století,
- zařadí hudební ukázkou do příslušného období
- umí vytvořit zmenšeně zmenšený septakord a zná akordovou značku
- zná intervaly přesahující oktávu

5.2.Souborové a komorní hry

5.2.1. Smyčcový soubor

I. STUPEŇ:

3. ročník

Žák:

- se dokáže přizpůsobit spoluhráčům v jednohlasých případně jednoduchých vícehlasých skladbách.

4. ročník

Žák:

- zvládá hru z listu v jednoduchých vícehlasech, citlivěji reaguje na změny v dynamice a tempu

5. ročník

Žák:

- je schopen souhry i v jednoduchých soudobých skladbách. - rytmus, dynamika

6. ročník

Žák:

- je schopen souhry i ve vícehlasých soudobých skladbách - rytmus, dynamika, frázování, s dirigentem i bez dirigenta

7. ročník

Žák:

- se uplatňuje jako vedoucí hlasu, dokáže zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dokáže nacvičit obtížnou pasáž s mladšími kolegy, při hře z listu se rytmicky přizpůsobí kolektivu

2. ročník

Žák:

- je schopen hrát z listu s použitím výrazových prostředků přiměřeně svým schopnostem – změna dynamiky, tempa

3. ročník

Žák:

- zvládá při hře z listu sledovat a reagovat na agogiku skladby a frázování.

4. ročník

Žák:

- je schopen adekvátně interpretovat složitější rytmy hudby 20.st., odpovědně přistupuje k společnému nácviku skladeb a je tím příkladem svým mladším kolegům

5.2.2. Lidový soubor

I. STUPEŇ:

3. ročník

Žák:

- umí zahrát doprovod „na 1. době“ ve středních tempech v TDS
- zahraje jednoduché melodie (sóla) z paměti

4. ročník

Žák:

- zvládá citlivěji reagovat na změny v dynamice a tempu v různých skladbách
- zahraje doprovod – příznávku ve 2/4 taktu „na 2. době“ a ve 3/4 taktu „na 2. a 3. době“ ve středních tempech

5. ročník

Žák:

- je schopen souhry i ve skladbách rychlejších a pomalejších temp
- umí zahrát doprovod podle základních akordových značek
- zazpívá 1. hlas v písni ve stejné hlasové skupině

6. ročník

Žák:

- dokáže ozdobit melodii nátrylem nebo skupinkou podle svého uvážení
- umí najít základní harmonické funkce pro doprovod jednoduchých písní

7. ročník

Žák:

- zahraje doprovod – příznávku ve 2/4 taktu „na 2. době“ a ve 3/4 taktu „na 2. a 3. době“ v rychlých i pomalých tempech
- dokáže analyzovat (odposlouchat) a interpretovat melodii (sólo) bez not

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dokáže navrhnout aranžmá písně s ohledem na aktuální nástrojové obsazení
- dokáže vést soubor – ukáže začátky, konce, zvolí vhodné tempo

2. ročník

Žák:

- umí transponovat melodii a harmonický doprovod do vhodné tóniny
- dokáže vytvořit 2. hlas v jednoduchých melodiích

3. ročník

Žák:

- zazpívá ve dvojhlase melodii písně bez opory hlasové skupiny
- vytvoří (nebo improvizuje) vlastní krátkou melodii pro doplnění zpěvu
- transponuje jednoduché skladby

4. ročník

Žák:

- odpovědně přistupuje k společnému nácviku skladeb a je tím příkladem svým mladším kolegům
- vytvoří (nebo improvizuje) vlastní melodii pro použití do přede hry, mezihry, dohry
- zazpívá vícehlasé skladby

5.2.3. Doprovod

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- je schopen doprovodit sólistu v jednoduché písni nebo skladbě

5. ročník

Žák:

- používá při doprovodu sluchovou sebekontrolu a rozumí notovému zápisu

6. ročník

Žák:

- umí vytvořit základní doprovod s využitím T, S, D
- zvládá snazší hru z listu

7. ročník

Žák:

- při souhře uplatní dynamiku, vhodnou artikulaci a pedalizaci

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- orientuje se ve vícehlasém notovém zápise

2. ročník

Žák:

- umí pohotově reagovat na spoluhráče a přizpůsobit se tempovým a agogickým změnám

3. ročník

Žák:

- doprovodí z listu přiměřeně obtížnou skladbu a dokáže zhodnotit své reprodukce

4. ročník

Žák:

- má zodpovědný přístup při nácviu repertoáru a zvládá se svými kolegy prezentaci společného díla na veřejném vystoupení

5.2.4. Sbor instrumentalistů

I. STUPEŇ:

3. ročník

Žák:

- intonuje správně ve skupině jednohlasou melodii v rozsahu c1-c2
- hlavovým tónem
- zvládá základy pěveckého dýchání,
- z dirigentského gesta přečte nádech, začátek, konec, p, f, staccato, legato dokáže zřetelně artikulovat

4. ročník

Žák:

- udrží se v jednoduchém dvojhlase v hlasové skupině, zpívá v rozsahu podle svých možností asi a-d2
- orientuje se na klaviatuře v rozsahu c1- c2
- zvládá hru na rytmické nástroje podle jednoduchého zápisu

5. ročník

Žák:

- dokáže se přizpůsobit spoluhráčům v jednohlasých případně jednoduchých vícehlasých skladbách
- orientuje se na klaviatuře v rozsahu g- g2

6. ročník

Žák:

- udrží svůj hlas v jednoduchém trojhlasu,
- dokáže vytvořit doprovod T, S, D na klaviatuře v tónině C- dur

7. ročník

Žák:

- je schopen souhry i v jednoduchých soudobých skladbách - rytmus, dynamika,
- dokáže vytvořit doprovod T, S, D na klaviatuře v tónině C- dur, G- dur, D- dur, F- dur

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dokáže najít a sledovat svůj part ve vícehlasých skladbách
- orientuje se ve hře na jednotlivé nástroje s „klaviaturou“

2. ročník

Žák:

- je schopen souhry i ve vícehlasých soudobých skladbách - rytmus, dynamika, frázování, s dirigentem i bez dirigenta

3. ročník

Žák:

- artikuluje zřetelně a uvolněně v rychlých tempech české i cizojazyčné texty
- dokáže vytvořit 2. hlas v jednoduchých melodiích

4. ročník

Žák:

- dokáže nacvičit obtížnou pasáž s mladšími kolegy, při hře z listu se rytmicky přizpůsobí kolektivu
- odpovědně přistupuje k společnému nácviku skladeb a je tím příkladem svým mladším kolegům

5.2.5. Soubor zobcových fléten

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- umí intonovat k různým nástrojovým hlasům
- ovládá artikulační techniku a frázování

5. ročník

Žák:

- uvědomuje si zodpovědnost za kolektivní práci

6. ročník

Žák:

- je schopen zahrát náročnější skladby různých hudebních stylů

7. ročník

Žák:

- reaguje na gesta vedoucího souboru nebo učitele

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- orientuje se v různých slohových obdobích
- zná aktuální stav vývoje v oboru zobc. flétna v ČR – školy, kurzy, výrobci, dostupnost notového materiálu
- dokáže diskutovat o výběru kvalitního nástroje

2. ročník

Žák:

- samostatně řeší problémy spojené s nástrojem – údržba, technické problémy
- pracuje s barvou a kvalitou tónu (vibrato)
- zná základy dvojitého staccata
- samostatně dokáže nastudovat duo, trio (učitel funguje jako poradce, koordinátor)

3. ročník

Žák:

- interpretuje těžší přednesová díla
- zná základy trojitého staccata

4. ročník

Žák:

- je schopen diskutovat s učitelem o interpretaci díla různých žánrů
- uplatňuje všechny technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje
- orientuje se v různých hudebních stylech – teoreticky i interpretačně

5.2.6. Soubor příčných fléten

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- zvládá hru z listu v jednoduchých vícehlasech, citlivě reaguje na změny v dynamice a tempu
- vnímá vzájemnou souhru více nástrojů
- umí rozlišit skladby různého charakteru a stylu
- orientuje se ve vedení hlasu v komorní skladbě

5. ročník

Žák:

- je schopen souhry i v jednoduchých soudobých skladbách - rytmus, dynamika
- dokáže se přizpůsobit spoluhráči (spoluhráčům) v jednoduchých skladbách
- využívá barevné možnosti nástroje
- předvede samostatnost při studiu skladeb souborové hry

6. ročník

Žák:

- je schopen souhry i ve vícehlasých soudobých skladbách - rytmus, dynamika, frázování, s dirigentem i bez dirigenta
- užívá smyslu pro frázování, artikulaci a výraz v rámci skupiny
- hraje skladby různých stylových období
- hraje i náročnější skladby po stránce výrazové, stylové a technické

7. ročník

Žák:

- se uplatňuje jako vedoucí hlasu, dokáže zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- se orientuje v notovém zápise - pokračování ve hře od označených taktů
- poslouchá ostatní nástroje a přizpůsobí se spoluhráčům
- využívá stylistiku hry v poznaných stylech a žánrech

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dokáže nacvičit obtížnou pasáž s mladšími kolegy, při hře z listu se rytmicky přizpůsobí kolektivu
- zahraje i literaturu moderních hudebních proudů
- vnímá společnou artikulaci a přizpůsobí se spoluhráčům
- hraje podle gest vedoucího hráče souboru

2. ročník

Žák:

- je schopen hrát z listu s použitím výrazových prostředků přiměřeně svým schopnostem – změna dynamiky, tempa
- rozlišuje takty, dynamiku a společné frázování
- se umí přizpůsobit k přesné souhře s ostatními hráči

3. ročník

Žák:

- zvládá při hře z listu sledovat a reagovat na agogiku skladby a frázování
- využívá dynamiku a respektuje další hlasy
- barevné možnosti specifického zvuku svého nástroje

4. ročník

Žák:

- je schopen adekvátně interpretovat složitější rytmy hudby 20.st., odpovědně přistupuje k společnému nácvičku skladeb a je tím příkladem svým mladším kolegům
- se při souhře přizpůsobí charakteru a stylu skladby
- projevuje své hudební citění a hudební představivost
- dodržuje technickou a výrazovou rovnováhu mezi jednotlivými hlasy
- se podílí na výběru skladeb a organizaci veřejného vystoupení

5.2.7. Dechový soubor

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- zvládá hru z listu v jednoduchých vícehlasech, citlivě reaguje na změny v dynamice a tempu
- vnímá vzájemnou souhru více nástrojů
- umí rozlišit skladby různého charakteru a stylu
- orientuje se ve vedení hlasu v komorní skladbě

5. ročník

Žák:

- je schopen souhry i v jednoduchých soudobých skladbách - rytmus, dynamika
- dokáže se přizpůsobit spoluhráči (spoluhráčům) v jednoduchých skladbách
- využívá barevné možnosti nástroje
- předvede samostatnost při studiu skladeb souborové hry

6. ročník

Žák:

- je schopen souhry i ve vícehlasých soudobých skladbách - rytmus, dynamika, frázování, s dirigentem i bez dirigenta
- užívá smyslu pro frázování, artikulaci a výraz v rámci skupiny

- hraje skladby různých stylových období
- hraje i náročnější skladby po stránce výrazové, stylové a technické

7. ročník

Žák:

- se uplatňuje jako vedoucí hlasu, dokáže zahrát z listu přiměřeně obtížnou skladbu
- se orientuje v notovém zápise - pokračování ve hře od označených taktů
- poslouchá ostatní nástroje a přizpůsobí se spoluhráčům
- využívá stylistiku hry v poznaných stylech a žánrech

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dokáže nacvičit obtížnou pasáž s mladšími kolegy, při hře z listu se rytmicky přizpůsobí kolektivu
- zahraje i literaturu moderních hudebních proudů
- vnímá společnou artikulaci a přizpůsobí se spoluhráčům
- hraje podle gest vedoucího hráče souboru

2. ročník

Žák:

- je schopen hrát z listu s použitím výrazových prostředků přiměřeně svým schopnostem – změna dynamiky, tempa
- rozlišuje takty, dynamiku a společné frázování
- se umí přizpůsobit k přesné souhře s ostatními hráči

3. ročník

Žák:

- zvládá při hře z listu sledovat a reagovat na agogiku skladby a frázování
- využívá dynamiku a respektuje další hlasy
- barevné možnosti specifického zvuku svého nástroje

4. ročník

Žák:

- je schopen adekvátně interpretovat složitější rytmy hudby 20.st., odpovědně přistupuje k společnému nácviku skladeb a je tím příkladem svým mladším kolegům
- se při souhře přizpůsobí charakteru a stylu skladby
- projevuje své hudební citění a hudební představivost
- dodržuje technickou a výrazovou rovnováhu mezi jednotlivými hlasy
- se podílí na výběru skladeb a organizaci veřejného vystoupení

5.2.8. Klarinetový soubor

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- využívá získané interpretační dovednosti z individuální výuky i v souborové hře (dynamika, agogika, kultura tónu...)

5. ročník

Žák:

- dbá na dolaďování, rytmickou přesnost, artikulační techniku a frázování

6. ročník

Žák:

- hraje podle individuálních schopností skladby nejrůznějších slohových období

7. ročník

Žák:

- reaguje na gesta učitele (změny tempa, dynamiky)

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je schopen samostatné spolupráce s jinými nástroji, využívá při tom všech svých získaných znalostí a dovedností

2. ročník

Žák:

- využívá plně dynamické, agogické a další prostředky (např. moderní techniky) podle charakteru a hudebního žánru interpretovaných skladeb

3. ročník

Žák:

- podílí se aktivně na výběru skladeb nejrůznějších hudebních žánrů

4. ročník

Žák:

- je schopen přispět odbornou radou ve hře méně vyspělým spoluhráčům

5.2.9. Saxofonový soubor

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- se podílí jako platný člen na hraní v komorním seskupení
- uplatňuje a využívá své schopnosti a dovednosti získané v individuální výuce
- sleduje ostatní spoluhráče a jejich hlasy
- umí sledovat souhru
- se orientuje ve skladbě – takty, předznamenání, repetice, části skladby
- používá ve skladbách základní dynamiku

5. ročník

Žák:

- se přizpůsobí spoluhráčům
- umí reagovat na změny tempa ve skladbách
- reaguje na ukázání začátku a konce skladby jiným spoluhráčem
- zvládne hraní lehkých partů z listu
- používá ve skladbách všechny dynamické odstíny

6. ročník

Žák:

- cítí zodpovědnost za svoji práci a práci komorního seskupení
- hraje skladby lehčího charakteru
- reaguje na změny tempa a zpomalování
- ve spolupráci s učitelem prokáže znalost svého partu

7. ročník

Žák:

- cítí zodpovědnost za kolektivní práci
- hraje skladby různého charakteru, žánru a hudebního stylu
- si uvědomuje svoji nezastupitelnost v souboru
- se přizpůsobí v rámci hraní skladby ostatním spoluhráčům
- pohotově reaguje na nečekané události při hře

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- analyzuje ladění svého nástroje a samostatně se doladí
- nacvičí svůj part samostatně
- zvládne vyšší technické nároky
- navrhne frázování a nádechy s ohledem na celkové pojetí skladby
- posoudí obtížnost skladby ve svých i ostatních partech

2. ročník

Žák:

- uplatní harmonické cítění, vnímá sluchem harmonii
- interpretuje skladby různých hudebních období
- rychle reaguje na nečekané situace při společném vystoupení

3. ročník

Žák:

- poslouchá skladby pro různá komorní seskupení
- se aktivně podílí na výběru skladeb
- samostatně zorganizuje zkoušku skupiny nebo souboru mimo výuku

4. ročník

Žák:

- ve všech situacích reaguje na spoluhráče
- poradí mladším spoluhráčům způsob nácvičení skladby
- se aktivně podílí na bezproblémovém chodu komorního seskupení

5.2.10. Kytarový soubor

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- zahraje jednohlasé dueto, trio nebo kvarteto
- nastoupí na pokyn dirigenta souboru, hraje i zakončí skladbu dle taktovacích pokynů

5. ročník

Žák:

- hraje s výrazovými prostředky (p. mf, f)
- zahraje jednoduché jednohlasé party z listu
- svým zodpovědným přístupem spoluvytváří klima kolektivu
- správně volí vhodnost svého oblečení k různým příležitostem spol. vystupování

6. ročník

Žák:

- samostatně naladí nástroj a připraví svoje místo v rámci tělesa
- hraje svůj part s pochopením funkce v hudebním tělese
- v oboru klasické kytary zahraje vícehlasá dueta

7. ročník

Žák:

- se přizpůsobí spoluhráčům
- samostatně připraví nástroj, případně zesilovač a efektová zařízení, které používá

- se podílí svým názorem na tvorbě repertoáru uskupení
- podle možností zahraje komorní hru s jiným nástrojem (např. s flétnou)
- hrající na elektrickou kytaru hraje skladby v doprovodu basy a bicích nástrojů, resp. s nahraným podkladem
- připraví komorní repertoár jako součást svého absolventského vystoupení

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- samostatně nastuduje svůj part

2. ročník

Žák:

- vystoupí v roli vedoucího souboru
- zadá pokyny přípravy k nástupu, nástup, ukončení frází, jednotlivých částí, změny v dynamice a změny tempa

3. ročník

Žák:

- svým hudebním názorem navrhne pojetí interpretace studovaného kusu pro spoluhráče i sebe

4. ročník

Žák:

- připraví komorní repertoár jako součást svého absolventského vystoupení

5.2.11. Čtyřruční a šestiruční hra

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- zvládá orientaci v notovém zápise skladby
- umí plynule interpretovat vlastní part
- zachová tempo a frázování v souhře s ostatními
- je schopen vzájemného poslouchání a sluchové sebekontroly

5. ročník

Žák:

- hraje v odpovídajícím tempu, rytmu a dynamice
- dokáže správně reagovat na pokyny pedagoga a nástupy druhého hráče nebo spoluhráčů
- při souhře využívá sluchovou sebekontrolu

6. ročník

Žák:

- dovede se při hře plynule přizpůsobovat v předepsaných změnách tempa (ritardando, accelerando)
- využívá při čtyřruční či šestiruční hře pedalizaci

7. ročník

Žák:

- uplatňuje při hře na nástroj více vlastních technických a výrazových dovedností získaných z individuálního studia
- vyzná se ve svém partu (např. Segno, Da Capo, Tutti, více taktové pomlky apod.)

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- svůj part dovede nastudovat s větší samostatností
- umí registrovat agogické změny v průběhu hrané skladby
- spolupracuje při výběru repertoáru

2. ročník

Žák:

- pohotově reaguje na spoluhráče i nečekané situace při souborové hře
- zvládá náročnější přípravu a hru partů
- zajímá se o nahrávky jiných interpretů

3. ročník

Žák:

- zahraje jednodušší party z listu
- má zodpovědný přístup nejen ke své přípravě na zkoušky ale i při organizaci veřejného vystoupení
- je schopen poradit mladším spoluhráčům

4. ročník

Žák:

- své získané zkušenosti a dovednosti umí uplatnit při nácviku a koncertním vystoupení

5.2.12. Kapela

I. STUPEŇ:

3. ročník

Žák:

- podle svých schopností dokáže naladit svůj nástroj
- zahraje jednoduché melodie (sóla) z paměti

4. ročník

Žák:

- zvládá citlivěji reagovat na změny v dynamice a tempu v různých skladbách
- orientuje se ve svém partu a partituru

5. ročník

Žák:

- je schopen souhry i ve skladbách rychlejších a pomalejších temp
- umí zahrát doprovod podle základních akordových značek
- chápe svoji roli v souboru a přizpůsobuje k tomu svoji hru s ohledem na ostatní hráče a charakter skladby, k tomu využívá všech výrazových prostředků

6. ročník

Žák:

- umí najít základní harmonické funkce pro doprovod
- osvojuje si smysl pro kolektivní odpovědnost za provedení skladby (respektování dohodnutých časů, chování na jevišti, soustředění při výkonu)

7. ročník

Žák:

- dokáže v rámci svých schopností a dovedností nastudovat samostatně svůj part
- dokáže analyzovat (odposlouchat) a interpretovat melodii (sólo) bez not
- dokáže vyjádřit svůj názor na společný výkon a respektuje názory ostatních spoluhráčů

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- využívá svých zkušeností k posouzení hodnoty skladeb a interpretačních kvalit účinkujících hudebníků
- dokáže navrhnout aranžmá písně
- dokáže vést soubor – ukáže začátky, konce, zvolí vhodné tempo

2. ročník

Žák:

- umí transponovat melodii a harmonický doprovod do vhodné tóniny
- má znalosti o interpretaci skladeb různých stylů a žánrů, které dokáže využít v diskusi o správném provedení skladby

3. ročník

Žák:

- vytvoří (nebo improvizuje) vlastní sólo
- je schopen se podílet na výběru repertoáru
- transponuje skladby

4. ročník

Žák:

- odpovědně přistupuje ke společnému nácviu skladeb a je tím příkladem svým mladším kolegům
- vytvoří (nebo improvizuje) vlastní melodii pro použití do přede hry, mezihry, do hry
- dokáže v rámci svých schopností pohotově převzít party ostatních spoluhráčů
- působí v rámci svého vkusu a zájmu v souborech různých žánrů

5.3. Přípravné studium PHV

Učební plán – varianta 1: dvouleté přípravné studium

	1. ročník 1. pol.	1. ročník 2. pol.	2. ročník
Přípravná hudební výchova (PHV1)	1	1	
Přípravná hudební výchova (PHV2)			1
Hra na nástroj	1	1	1

Učební plán – varianta 2: jednoleté přípravné studium

	1. ročník 1. pol.	1. ročník 2. pol.
Přípravná hudební výchova (PHV)	1	1
Hra na nástroj	1	1

pozn. Hra na nástroj probíhá ve skupinkách

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravná hudební výchova 1, 2 (PHV1, PHV2)

1-2. ročník

Žák:

- žák zpívá - reprodukuje jednoduchou melodii a rytmus (na základě svých dispozic intonačně a rytmicky čistě) např. říkadla, hra na ozvěnu, chůze, běh, poskoky, hra na zvonkohru
- využívá orffovského instrumentáře k doprovodné hře a zvukomalbě
- reaguje pohybem na hudbu, dynamické a tempové změny v proudu hudby (umí rozeznat vysoký a hluboký tón, umí rozeznat zvuk různých nástrojů)
- dokáže pojmenovat některé hudební nástroje, zná nejzákladnější hudební pojmy
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím jednoduchých tanečních prvků
- zná hudební abecedu a „celá, půlová, čtvrtová“

Hra na nástroj

1-2. ročník

Žák:

- dokáže popsat nástroj a základní pravidla péče o nástroj
- ovládá notaci v houslovém klíči v rozsahu alespoň pěti tónů
- ovládá základy držení nástroje, správný postoj (posez)
- ovládá hru celých a půlových not

5.4. Studijní zaměření Hra na housle

Housle mají velmi bohaté možnosti, co se týká uplatnění: v sólové a komorní hře, v orchestrech různého typu, ve folklórních souborech, populární hudbě, rocku apod.

Výukou hry na housle směřujeme k tomu, aby se žákům dostalo základního uměleckého vzdělání v oboru a podle jejich individuálních možností se stali zapálenými hudebníky, ať amatérskými či profesionálními.

Předmět Komorní a Souborová hra se vyučuje zpravidla od třetího nebo od čtvrtého ročníku prvního stupně základního studia v každém studijním zaměření na ZUŠ.

Obvykle se postupuje od výuky v nejjednodušším komorním útvaru – v duu, jelikož se tak žáci naučí poslouchat jeden druhého, přizpůsobovat se, vnímat rytmus a harmonii.

Postupně bývá duo rozšířeno na trio, popřípadě na kvarteto (i v kombinaci různých nástrojů) nebo na soubor. Pro smyčcové a dechové nástroje je to výborná zkušenost, jelikož jsou vlastně nástroji melodickými, kterým chybí harmonický základ.

Většina žáků má z tohoto způsobu hry radost a bere jej i jako odreagování od povinností, které mají při studiu hlavního oboru.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra			1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: smyčcový soubor, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na housle

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá držení houslí i smyčce, tvoření tónu, dělení smyku v detaché, moll nebo dur prstoklad, dle zvolené školy, přechody přes struny se změnou výšky lokte v detaché
- umí zahrát jednoduché písně na všech strunách z paměti

2. ročník

Žák:

- je schopen užívat základní smyky detaché, legáto a jejich kombinace s přechodem přes struny, prstoklad dur i moll a jejich kombinace na všech strunách
- chápe vztah prstokladu ve stupnici a v přednesu v dané tónině
- zahraje i jednoduché písně v rámci probraných prstokladů od různých prstů na všech strunách z paměti

3. ročník

Žák:

- zvládá alespoň tři prstoklady a jejich kombinace na všech strunách, s použitím smyků detaché, legáto, krátkých smyků martellé a jejich kombinace
- hraje f, p
- je schopen rozlišovat rychlost a plynulost tahu
- zvládá hru z listu na jednoduchých melodiích
- zvládá přípravné cviky pro hru v polohách a vibrato
- rozpozná tóninu hrané skladby

4. ročník

Žák:

- je schopen tvořit a rozlišit kvalitní tón, využívat dynamického odstínění p, mp, mf, f, smyků detaché, legáto, staccato a jejich kombinace
- využívá teoretických znalostí např. smýkací místo, zvládá složitější dělení smyků
- umí číst v notovém zápisu 3. polohy a dokáže ji používat v kombinaci se základní polohou
- zvládá základy vibráta
- rozpozná jednoduchou hudební frázi, uvědomuje si tím členění a stavbu hrané skladby

5. ročník

Žák:

- zvládá hru v 1. a 3. poloze, obě polohy spojuje pomocí plynulých výměn
- umí používat jednoduché dvojhmaty v základní poloze
- zvládá základní smyčcovou techniku v kombinacích: zesílení-zrychlení, zeslabení-zpomalení

6. ročník

Žák:

- hraje s intonační jistotou v polohách a ve výměnách
- užívá kvalitní tón, podle svých psychomotorických možností vibráto a varianty složitějších smyků

7. ročník

Žák:

- přiměřeně ovládá hru v 1. - 5. poloze, tříoktávové stupnice a akordy, plynulé výměny
- zvládá smyky a jejich kombinace vyšší obtížnosti
- využívá ke hře všech částí smyčce ve všech dynamických odstínech, jednoduché dvojhmatové techniky a vibráta
- dokáže formulovat a konzultovat svůj názor na interpretaci skladby v souvislostech nálady a dobové interpretace

II. STUPEŇ:

Přípravný ročník II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku.

Žák:

- zvládá držení houslí a smyčce, tvoření tónu
- ovládá dělení smyku v detaché a legátu
- je schopen zahrát dur, moll prstoklad dle zvolené školy
- zvládá přechody přes struny se změnou výšky lokte v detaché a legátu
- umí zahrát jednoduchou melodii s přechodem přes struny

1. ročník

Žák:

- využívá volného pohybu levé ruky v rozsahu 3-oktávových stupnic
- zahraje rytmické legatové kombinace v rychlejších tempech
- dokáže sám vybrat prstokladovou variantu podle návodu učitele

2. ročník

Žák:

- hraje detaché v jednoduchých dvojhmatech v pomalém tempu
- samostatně volí smykové, rytmické, dynamické způsoby při nácviku skladeb
- při poslechu vlastní interpretace dokáže analyzovat, hodnotit a obhájit provedení skladby

3. ročník

Žák:

- využívá volného pohybu levé ruky v rozsahu 3-oktávových stupnic v rychlých tempech
- zvládá složitější smykové variace např. řadové staccato, spiccato v pomalých tempech
- dokáže samostatně vyhledat a nacvičit skladbu podle vlastního zaměření

4. ročník

Žák:

- je schopen zahrát složitější smykové variace, např. řadové staccato, spiccato v rychlejších tempech
- dokáže posoudit vliv tlaku v různých částech smyčce na kvalitu tónu
- má svůj vyhraněný názor na výběr a interpretaci skladby a je schopen si jej obhájit

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.5. Studijní zaměření Hra na violu

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová hra			1	1	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Soubořová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: smyčcový soubor, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a soubořové hry.

Pozn.: Soubořovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo soubořové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na violu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- popíše svůj nástroj, zná rozdíly mezi houslemi a violou
- ovládá správný postoj a držení nástroje
- zná violový klíč a čte základní řady na strunách
- hraje jednoduché melodie
- zná základní návyky a přípravu pro držení smyčce
- zvládá krátké smyky, hru v půlových notách
- hraje durový prstoklad

2. ročník

Žák:

- zvládá držení violy a smyčce
- hraje durový a mollový prstoklad a jednoduché melodie
- zvládá dělení smyku v detaché a chápe princip legata
- umí použít loket při přechodu přes struny
- umí použít při hře dynamiku p, f, mf

3. ročník

Žák:

- zvládá alespoň tři prstoklady a jejich kombinace na všech strunách, s použitím smyků detaché, legata, krátkých smyků martellé a jejich kombinace
- hraje forte, piano
- je schopen rozlišovat rychlost a plynulost tahu
- zvládá hru z listu na jednoduchých melodiích
- zvládá přípravné cviky pro hru v polohách a vibrato
- rozpozná tóninu hrané skladby

4. ročník

Žák:

- dokáže kombinovat alespoň 3 prstoklady na všech strunách
- používá základní kombinace smyků legata a detaché i v rychlejším tempu
- zná označení crescendo, decrescendo, ritardando
- zahraje zpaměti jednoduchou skladbu

5. ročník

Žák:

- zvládá všechny základní prstoklady v 1. poloze a používá je při hře
- zná prstoklad 3. polohy dur a moll
- umí popsat základní techniku vibrata
- hraje z listu jednoduchou melodii
- zvládá složitější dělení smyků (detaché, legato, martelé, staccato)

6. ročník

Žák:

- zvládá hru v 1. a 3. poloze, obě polohy spojuje pomocí výměn
- rozšiřuje základní smyčcovou techniku o nové prvky (spiccato)
- používá vibrato ke zkvalitnění tónu
- podílí se na výběru skladby

7. ročník

Žák:

- umí použít při hře 1. - 5. polohu a jejich výměny
- samostatně vybere výrazové prostředky pro svoji interpretaci dané skladby a dokáže svůj výběr obhájit
- zná jednoduché dvojmaty (tercie, sexty)

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá hru ve všech polohách a používá je podle vlastního uvážení
- hraje složitější smykové variace legata a detaché v rychlejších tempech

2. ročník

Žák:

- vybere si samostatně skladbu a dokáže ji samostatně nastudovat
- používá různé odstíny vibrata pro interpretaci skladby

3. ročník

Žák:

- nastuduje samostatně vybranou skladbu a obhájí vybrané výrazové prostředky
- hraje z listu jednoduché skladby různých žánrů

4. ročník

Žák:

- Se aktivně zapojuje do různých hudebních uskupení různých žánrů a stylů na základě svých možností, zkušeností a zájmu

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Souborová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a souborové hry**

5.6. Studijní zaměření Hra na klavír

Klavír je pro svou mnohostrannost velmi rozšířen, uplatňuje se zejména sólově a také jako doprovodný nástroj. Zvukové možnosti klavíru podporují hudební představivost a rozvíjí harmonické cítění. V rámci studijního plánu mají žáci povinnost si zvolit souborovou či komorní hru nebo se seznámit s praxí klavírního doprovodu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: doprovod, sbor instrumentalistů, lidový soubor, čtyřruční a šestiruční hra nebo kapela – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na klavír

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- disponuje přiměřeně rozvinutou hudebností a základními nástrojovými dovednostmi
- předvede při hře správné sezení a přirozené držení ruky
- má přiměřeně uvolněný hrací aparát
- umí se orientovat po celé klaviatuře
- dovede zahrát úhozem portamento a legato
- zvládá nezávislost rukou
- hraje a transponuje podle sluchu známé lidové písně s doprovodem dudácké kvinty
- ovládá podklad palce, hru dvojhmátů

2. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice a tónický kvintakord (popř. s obraty) každou rukou zvlášť
- využívá při hře váhu celé paže
- hraje úhozem portamento, legato, staccato, umí zahrát odtahy
- orientuje se v houslovém a basovém klíči (dle notového rozsahu hraných skladeb)
- zahraje z paměti jednoduchou melodii
- pozná základní hudební žánry (např. ukolébavka, pochod, valčík)

3. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice a kvintakordy s obraty zvlášť nebo dohromady v protipohybu
- zvukově odlišuje pravou ruku od levé a naopak
- zná základní dynamická znaménka
- dokáže zahrát kratší skladbu z paměti
- umí vytvořit harmonický doprovod T, D k lidové písni

4. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice a akordy (způsobem dle volby učitele)
- dbá na kvalitu tónu a využívá sluchové sebekontroly
- má povědomí o vedení hlasů v polyfonních skladbách
- zná základní melodické ozdoby
- podle svých schopností hraje skladbu z paměti
- zvládá základní pedalizaci
- zapojuje se do komorní hry

5. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice a akordy (používá rytmické varianty)
- zvládá další výrazové a technické prvky (např. vázání dvojhmatů, arpeggia, melodické ozdoby)
- dovede reagovat na agogické změny v průběhu hry
- je schopen hrát vyrovnaně v rychlejších tempech
- zná větší hudební formy např. sonatina, variace, rondo
- dokáže zahrát z listu jednoduchou skladbu
- využívá samostatně sluchové sebekontroly

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll v rovném pohybu přes 2 nebo 4 oktávy a tónický kvintakord nebo velký rozklad 5/3 s obraty
- má nastudovaný repertoár různých stylových období
- je samostatnější při nácviu skladeb (zápis vhodné dynamiky, prstokladu)
- harmonizuje písně s doprovodem T, D, S
- dokáže pedalizovat podle sluchu
- rozumí základnímu italskému názvosloví v notovém zápise

7. ročník

Žák:

- hraje stupnice malým kombinovaným způsobem a velký rozklad 5/3 v rovném pohybu nebo protipohybu
- rozezná hudební znaky hudby barokní, klasicistní, romantické a moderní
- dovede samostatně nastudovat některé skladby z paměti, umí je logicky rozdělit na menší části a rozumí struktuře hrané skladby
- dokáže zhodnotit svůj výkon
- zvládá přiměřeně hru z listu

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice rovným nebo kombinovaným způsobem a čtyřhlasé akordy
- ve svém projevu uplatňuje širší výrazové a technické prvky
- zná způsoby, jak si poradit s technicky obtížnějšími místy ve skladbách pomocí rytmických a úhozových variant
- využívá své harmonické cítění k doprovodu písní i s akordy na vedlejších stupních, popř. improvizuje

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy kombinovaným nebo jiným způsobem
- navrhne svůj názor na interpretaci skladeb a propojí jej s návody a radami svého pedagoga
- podílí se na výběru repertoáru podle svého zájmu a svých hráčských možností
- spolupracuje v komorní nebo souborové hře

3. ročník

Žák:

- hraje alternativně stupnice od bílých kláves např. v terciích, sextách a zmenšené septakordy
- umí zařadit hrané skladby do stylového období a má přehled o významných českých a světových skladatelích
- svůj hudební obzor má rozšířen poslechem různých žánrů
- ovládá hru z listu snazšího klavírního doprovodu

4. ročník

Žák:

- je schopen z velké části samostatné přípravy
- zvládá situace, které ho mohou potkat při veřejném vystupování, dovede se přizpůsobit kvalitě nástroje a akustice v sále
- zajímá se o kulturní dění kolem sebe

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Souborová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a souborové hry**

5.7. Studijní zaměření Hra na akordeon

Akordeon je v dnešní době bohužel již málo používaným hudebním nástrojem. A však pro svojí zvukovou barevnost a všestranné využití je právě tento nástroj mezi ostatními odlišný a výjimečný. Jeho ojedinělost tkví v tom, že nepotřebuje doprovodného nástroje. Jeho hráč si vystačí sám. Jako přenosný vícehlasý nástroj pak plní akordeon v hudebním životě významné místo svojí funkcí jak samostatného sólového nástroje, tak i nástroje doprovodného či souborového. Přestože je akordeon zaškatulkován převážně jako nástroj lidový nebo určený spíše k populární hudbě, řada autorů se dnes věnuje k tvorbě originální literatury právě pro tento nástroj a tím dávají vyniknout jeho vážnosti i na koncertním jevišti.

Během studia se žáci seznámí se skladbami nejrozličnějších žánrů a hudebních stylů (varhanní barokní transkripce, skladby z bohatého výběru lidové tvorby, originální skladby soudobé hudby). Žák se učí ovládat nástroj po stránce technické, výrazové, stylové a seznamuje se s širokými možnostmi a uplatněním akordeonu v současnosti. Neméně důležitou roli totiž hraje akordeon i v hudbě moderních proudů, jako jsou např. jazz, pop music, atd., kde se objevuje nezaměnitelný zvuk tohoto nástroje například v různých sekvencích či smyčkách.

Cílem výuky je vybavit absolventa dovednostmi, které mu umožní uplatnit se v amatérské či profesionální kariéře kulturního života společnosti. Absolvent také získá širší všeobecný rozhled.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: doprovod, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na akordeon

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dodržuje správný posed, držení a upevnění nástroje, postavení rukou
- použije správné měchové techniky (vedení měchu podle značek)
- zahraje jednoduché písně pravou rukou v pětiprstové poloze, dle notového zápisu
- užívá základní basy C,G,D,F a příslušné durové akordy
- zahraje jednoduché cvičení oběma rukama, dbá na souhru rukou

2. ročník

Žák:

- umí použít rozšířenou polohu - posun ruky
- užívá základní a pomocné basy s příslušnými durovými akordy (do 2 křížků a 2 bčků)
- užívá hru legato v jednoduchých skladbách
- umí správně vést měch, tvořit tóny, správně nasazuje a ukončuje tóny

3. ročník

Žák:

- uplatní smysl pro dynamiku a výraz, reaguje na základní dynamiku (p, f)
- používá správné měchové frázování, samostatnost a nezávislost rukou
- zahraje dvojhlas
- hraje základní typy artikulace (legato, staccato)
- hraje jednoduchou skladbu z paměti
- používá základní a pomocné basy s příslušnými dur, moll akordy (do 4 křížků a bčků)

4. ročník

Žák:

- používá prstovou techniku pravé i levé ruky
- používá hru dvojhmatů, polyfonní hru, vícehlas
- užívá měchovou techniku (plynulé vedení měchu, obraty)
- využívá barevné možnosti nástroje - registrace
- rozliší základní druhy temp a dynamiky

5. ročník

Žák:

- tvoří kultivovaný tón pomocí měchové techniky
- uplatňuje rejstříkovou techniku
- užívá prstovou techniku pravé i levé ruky – staccato, tenuto, legato
- zvládá základní a pomocné basy s příslušnými dur, moll a septakordy

6. ročník

Žák:

- hraje skladby různých žánrů a stylových období např.: baroko, hudba 20.st., lidová, taneční

- zvládá základní označení a používání rejstříků
- zahraje z paměti vybrané přednesové skladby
- umí hrát v celém rozsahu doprovodné části nástroje

7. ročník

Žák:

- hraje i náročnější skladby po stránce výrazové, stylové a technické
- umí hrát v celém rozsahu melodické části nástroje
- užívá staccato, tenuto, legato v rychlejších tempech
- zvládá hru z listu přiměřeně těžkých skladeb (2.-3. ročník)
- umí samostatně pracovat při nácviku skladeb

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku.

Žák:

- drží správně nástroj, dbá na správné držení obou rukou při hře
- orientuje se v melodické i doprovodné části nástroje
- umí číst noty v houslovém i basovém klíči
- rozlišuje základní dynamiku – forte a piano
- umí tvořit tón správným vedením měchu
- zahraje přiměřeně těžkou skladbu oběma rukama dohromady
- zahraje z paměti lidové písně dle svých schopností

1. ročník

Žák:

- užívá kultivovaný tón, měchovou techniku – akcent, plynulé obraty
- užívá získaných dovedností při výrazové a technické hře
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu

2. ročník

Žák:

- vysvětlí princip měchové techniky Bellowshake
- umí rozvinout přednesovou stránku skladby, předvede svou představu
- umí vybrat z předloženého repertoáru skladby různých žánrů a stylů podle svého vkusu
- navrhne využití technických a výrazových možností nástroje

3. ročník

Žák:

- užívá prstovou techniku a měchovou techniku na vyšší úrovni - Bellowshake
- zvládá práci s tónem, frázování
- je schopen vlastního názorového vyjádření, vnímá výraz skladby
- z paměti interpretuje vybrané skladby

4. ročník

Žák:

- výběr skladeb přizpůsobí své individualitě a využívá stylistiku hry v poznaných stylech a žánrech
- zahraje literaturu moderních hudebních proudů
- hraje z paměti

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.8. Studijní zaměření Hra na keyboard

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na keyboard	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Soubořová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: doprovod, sbor instrumentalistů, lidový soubor, soubor zobcových fléten, čtyřruční a šestiruční hra nebo kapela – viz kapitola 5.2. Komorní a soubořové hry.

Pozn.: Soubořovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo soubořové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na keyboard

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá správné sedění u nástroje, postavení rukou na klaviatuře, správný úhoz, hru v pětiprstové základní poloze, základy pohybu po klaviatuře, jednoduchou hru podle not, členění not podle délky
- vnímá automatický doprovod a využívá základní nastavení nástroje pro hru s automatickým doprovodem nebo bez doprovodu

2. ročník

Žák:

- ovládá správné postavení rukou na klaviatuře
- podkládá palec a překládá prsty
- zvládá hru podle not a akordových značek (akordy dur a moll v probrané látce)
- zvládá hru akordického doprovodu normálním způsobem
- hraje z paměti kratší skladbičky
- umí najít správné druhy doprovodů na základě probrané látky
- používá dalších taktů (6/8), hru osminových not, triolu
- zahraje jednoduché cvičení v basovém klíči

3. ročník

Žák:

- ovládá mollové tóniny do 1 #, 1b
- používá komplikovanějších stylů doprovodu
- používá širších prstokladů
- při hře střídá klíče – houslový, basový
- hraje synkopické rytmy
- zná základní skupiny doprovodných stylů moderní populární hudby
- dokáže použít různé zvukové rejstříky
- zahraje z paměti jednoduchou skladbu

4. ročník

Žák:

- používá speciálních zvukových rejstříků, akordy zmenšené, zvětšené a jejich obraty septakord dur, moll, hru v rychlejších tempech
- hraje komplikovanější skladby s využitím probrané látky, staccato, legato
- zvládá složitější rytmické prvky
- je schopen vytvořit jednoduchý doprovod dle probraných akordových značek
- nově probrané akordové značky používá v konkrétních skladbách v kombinaci s dříve probranými
- chápe jednotlivé sekce nástroje, základní funkce společné pro všechny nástroje bez rozdílu výrobce a typu, odlišnosti jednotlivých nástrojů (rámcově), používá formálních částí doprovodu – Intro, A, B, (C, D), Ending, Fill In, Break apod.
- zahraje obtížnější klavírní skladbu s využitím dalších prvků klavírní interpretace zejména plynulé změny dynamiky (crescendo, decrescendo)

5. ročník

Žák:

- hraje komplikovanější skladby s využitím probrané látky
- zvládá složitější rytmické prvky
- je schopen vytvořit jednoduchý doprovod dle probraných akordových značek
- používá nově probrané akordové značky v konkrétních skladbách v kombinaci s dříve probranými
- prakticky používá jednotlivé sekce nástroje s ovládáním zejména levou rukou
- zahraje obtížnější klavírní skladbu, udrží tempo skladby
- zahraje stupnice Dur do 3 #, b a akordy zvlášť, stupnici a moll + akord zvlášť

6. ročník

Žák:

- ovládá hru stupnic protipohybem
- zahraje složitější melodické ozdoby a složitější rytmické prvky
- dokáže improvizovat na jednoduchém akordovém základu
- vytváří kratší melodie
- zahraje klavírní skladby ať už z klasického repertoáru nebo z moderní populární hudby (včetně klavírních výtahů známých skladeb, muzikálů apod.)

7. ročník

Žák:

- umí vybrat skladby složitějšího charakteru - jazzové či skladby alternativních žánrů
- skladbu provede s důrazem na rytmickou, harmonickou a melodickou přesnost, správný výběr zvukového rejstříku či rejstříků, jejich kombinace, vyvážení sólové a doprovodné složky, dynamické změny apod.
- samostatně nastuduje obtížnější klavírní skladbu se správným provedením
- vytváří složitější doprovody podle akordových značek a prakticky je využívá pro doprovod zpěvu či sólového nástroje
- zná další prvky hudební elektroniky (zejména komunikací MIDI, normou GM, GS, XG, GM2, dalšími možnostmi elektronických nástrojů - propojováním mezi sebou, s PC atd.)

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku. Žák si doplní hudební a teoretické znalosti, praktické dovednosti spojené s hrou na nástroj, obsažené v I. stupni hry na EKN. Žák si osvojí základní návyky, zvukové a technické možnosti aktuálně používaného nástroje

Žák:

- při hře dokáže použít všech prstů levé i pravé ruky
- bez problémů čte notový zápis jak v houslovém tak i v basovém klíči
- rozumí akordickým značkám v dur i moll
- dokáže najít a zvolit vhodné zvukové rejstříky pro danou skladbu na používaném nástroji
- se vyzná v doprovodných stylech a jejich kategoriích

1. ročník

Žák:

- má zvládnuté základní technické a výrazové prvky klavírní hry
- hraje vybrané stupnice v různých rytmických variantách, vybrané akordy ve čtyřhlasé úpravě, velký rozklad

2. ročník

Žák:

- hraje náročnější skladby různých stylových období (podle možností EKN)
- ovládá hru všech běžných melodických ozdob
- dokáže samostatně tvořit prstoklad skladeb

3. ročník

Žák:

- při studiu skladeb pracuje samostatně s technickými i výrazovými prvky
- dokáže samostatně používat pedál
- zná technické možnosti svého nástroje, dokáže při hře využít pokročilejší funkce

4. ročník

Žák:

- je schopen aktivního poslechu skladeb klasické hudební literatury i populární hudby, dokáže přiměřenou formou vyjádřit svůj názor na znějící hudbu
- samostatně vybere skladby k interpretaci podle svého zaměření
- dokáže zahrát jednoduchou skladbu z listu na úrovni látky 4.-5. ročníku
- je schopen souhry s jiným nástrojem, dokáže doprovodit melodický nástroj nebo zpěv

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Souborová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a souborové hry**

5.9. Studijní zaměření Hra na zobcovou flétnu

Hra na zobcovou flétnu představuje nový fenomén základního uměleckého školství. Patří v současné době mezi jeden z nejvyhledávanějších nástrojů, který se dá studovat samostatně jako sólový nástroj nebo se využívá jako přípravný nástroj před studiem žesťové či dřevěné skupiny.

Výuka dalších zobcových fléten /altové, tenorové, basové flétny/ je realizována postupně, dle individuálních možností žáka.

Sopránová flétna – ladění C.

Altová flétna – zařazuje se do výuky nejčastěji od 4. ročníku, seznámení s laděním F. Nejsou-li fyzické předpoklady, lze zařadit také sopraninovou – též ladění F.

Tenorová flétna – pro její výuku musí žák splňovat fyzické předpoklady. Ladění stejné jako u sopránové flétny – C ladění. Bohaté využití v souborové a komorní hře.

Basová flétna – žák se učí číst v basovém klíči. Opět jsou k její výuce důležité fyzické předpoklady.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Zobcová flétna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: soubor zobcových fléten, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Pozn.: 1.- 3.r. lze vyučovat ve skupině dvou žáků v jedné hodině.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na zobcovou flétnu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- správně drží flétnu, správně nasazuje, artikuluje
- má správně uvolněné tělo, ruce
- ovládá správné nadechování a držení těla
- správně hraje v tónině C dur
- užívá repetici, Prima voltu, Sekunda voltu
- zná základy údržby nástroje

2. ročník

Žák:

- zvládá hru staccato, tenuto, legato
- ovládá tečkovaný rytmus čtvrtová s tečkou + osminová
- ovládá a orientuje se v tóninách C, G, F + tonický kvintakord
- ovládá základní dynamická označení
- zahraje krátká cvičení v taktech 6/8, 3/8, 2/2, 3/2
- zvládá některé přefukované tóny
- zahraje jednoduchou lidovou píseň

3. ročník

Žák:

- zahraje rytmus synkopa, triola, ligatura
- hraje a orientuje se tóninách Dur C-D, C-B, moll a-h, a-g + tonický kvintakord
- zahraje a vysvětlí přednesové označení dolce, cantabile, espressivo, grazioso a tempové označení, presto, vivo

4. ročník

Žák:

- ovládá hru šestnáctinových not v pomalejším tempu
- umí hrát v duu a triu
- Altová flétna - zahraje stupnici C dur a tonický kvintakord

5. ročník

Žák:

- ovládá šestnáctinové hodnoty
- ovládá stupnice dur C-A, C-Es + T5, D7
- ovládá stupnice moll a-h, a-g + T5, D7
- užívá další dynamická označení
- používá pomocné hmaty
- zahraje skladbu modernějšího charakteru např.: spirituál, taneční skladby

6. ročník

Žák:

- samostatně pracuje na zadané skladbě
- interpretuje základní melodické ozdoby
- dovede hrát z listu jednoduché skladby

7. ročník

Žák:

- zvládá samostatně nastudovat skladbu po všech stránkách technických i interpretačních
- zvládá hru z listu
- ovládá hru v celém rozsahu nástroje

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku. Žák si doplní hudební a teoretické znalosti, praktické dovednosti spojené s hrou na nástroj.

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu lehčí skladby
- ovládá čtení not v houslovém klíči
- si osvojí rytmus 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 2/2, triola, synkopa a čtvrtová s tečkou
- si osvojí brániční dýchání, nasazení tónu a prstovou techniku
- se vyzná v základní péči o nástroj

1. ročník

Žák:

- orientuje se v různých slohových obdobích
- zná aktuální stav vývoje v oboru zob.flétna v ČR – školy, kurzy, výrobci, dostupnost notového materiálu
- dokáže diskutovat o výběru kvalitního nástroje

2. ročník

Žák:

- samostatně řeší problémy spojené s nástrojem – údržba, technické problémy
- pracuje s barvou a kvalitou tónu (vibrato)
- zná základy dvojitého staccato
- samostatně dokáže nastudovat duo, trio (učitel funguje jako poradce, koordinátor)

3. ročník

Žák:

- interpretuje těžší přednesová díla
- zná základy trojitého staccato

4. ročník

Žák:

- je schopen diskutovat s učitelem o interpretaci díla různých žánrů
- uplatňuje všechny technické a výrazové prostředky v celém rozsahu nástroje

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.10. Studijní zaměření Hra na příčnou flétnu

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Příčná flétna	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Soubořová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: soubor příčných fléten, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a soubořové hry.

Pozn.: Soubořovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo soubořové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na příčnou flétnu

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá správný postoj při hře a správné držení nástroje
- je schopen správného nasazení tónu, upevňování nátisku

- ovládá základy bráničního dýchání (hluboký nádech, plynulý výdech)
- je schopen hrát správné hmaty jednotlivých tónů
- zahraje vydržované tóny – jednočárkovaná a dvoučárkovaná oktáva
- ovládá 2/4, 3/4, 4/4 takt
- umí zahrát celé, půlové, čtvrtové noty a pomlky

2. ročník

Žák:

- zvládá hru nasazovaně – legato
- dbá na správný postoj při hře – volnost paží a prstů
- je schopen čistého, znělého tónu (bez šumění)
- dbá na dolaďování výšek a hloubek
- zahraje vydržované tóny – nácvik spojů jedno a dvoučárkované oktávy v legatu
- využívá ke hře bráničního dýchání
- zvládá hru s druhým nástrojem
- ovládá hru některých lidových písní z paměti
- zahraje lidovou píseň v tóninách C, G, D, F, B + T5
- vysvětlí dynamické označení (p, mf, f, crescendo. . .)

3. ročník

Žák:

- ovládá a užívá správné zásady hry a tvoření tónu
- je schopen hry z listu dle svých technických možností
- snaží se o přesnou a vyrovnanou práci prstů
- orientuje se v notovém zápisu hraných skladeb
- používá bráničního dýchání
- ovládá přípravná cvičení pro vibrato
- zvládá dynamické změny ve skladbě (intonačně)
- umí zahrát legato, portamento, tenuto, staccato
- zná základní dynamická znaménka a užívá je při hraní
- zahraje z paměti kratší skladbu
- zahraje stupnice C, G, D, A, F, B, Es + T5, v těchto tóninách zahraje i lehčí skladby
- zahraje stupnice a, e, h, d, g + T5, v těchto tóninách zahraje i lehčí skladby
- vysvětlí a zahraje v přednesovém (dolce, cantabile, grazioso) a tempovém (adagio, moderato, vivace) označení skladby

4. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu a kulturu tónu
- zná základní dynamická znaménka a užívá je při hraní
- umí zahrát lehčí melodické ozdoby – opora, příraz, skupinka, nátryl
- ovládá základy dvojitého staccata
- zahraje z paměti náročnější skladbu
- je schopen hrát s doprovodem klavíru
- hraje šestnáctinové noty ve středních tempech

5. ročník

Žák:

- dokáže zahrát ve volnějším tempech – adagio, lento
- dbá na zvukovou vyrovnanost
- je schopen zahrát lehčí skladby různých stylů a žánrů – gospel, spirituál, muzikál apod.
- umí samostatně nastudovat skladbu
- dokáže hrát s doprovodem klavíru i jiného nástroje
- umí zahrát lehčí melodické ozdoby – příraz, odraz
- je schopen hry z listu středně těžké skladby

6. ročník

Žák:

- je schopen zahrát složitější melodické ozdoby – nátryl, mordent
- umí používat frázování v taneční hudbě
- zahraje z paměti delší skladbu
- je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- ovládá základy trojitého staccata

7. ročník

Žák:

- umí zahrát další melodické ozdoby – trylek, obal
- je schopen interpretovat skladby různých stylů a žánrů
- dbá na kvalitu a techniku tónu v celém rozsahu nástroje
- své znalosti využívá k samostatnému nastudování skladby
- zahraje z paměti delší a technicky náročnější skladbu

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku. Žák si doplní hudební a teoretické znalosti, praktické dovednosti spojené s hrou na nástroj.

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu lehčí skladby
- ovládá čtení not v houslovém klíči
- si osvojí rytmus 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 2/2, triola, synkopa a čtvrtě s tečkou
- si osvojí brániční dýchání, nasazení tónu a prstovou techniku
- se vyzná v základní péči o nástroj

1. ročník

Žák:

- se orientuje v notovém zápise studované skladby
- zná frázování v taneční hudbě a dokáže ho užívat při hře
- ovládá techniku hry a kvalitu tónu v celém rozsahu nástroje

- své znalosti využívá k samostatnému nastudování skladby
- užívá dvojité (trojité) staccato při hře rychlých pasáží

2. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise studované skladby, dokáže sám skladbu nastudovat
- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- samostatně pracuje s kvalitou a barvou tónu
- ovládá péči o nástroj
- zvládne vystavět studovanou skladbu pomocí dynamiky
- ovládá frázování jazzové hudby

3. ročník

Žák:

- umí používat frázování v taneční hudbě
- podílí se na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladby
- je schopen samostatně vybrat a nastudovat novou skladbu
- dokáže interpretovat jazzovou hudbu

4. ročník

Žák:

- dokáže si sám vybrat skladbu k nastudování, výběr a názor na interpretaci si obhájí
- využívá kombinaci dvojitého a trojitého staccata
- dbá na kvalitu tónu v celém rozsahu nástroje i v nejnáročnějších pasážích
- je schopen zahrát náročnější skladby různých stylů a žánrů – taneční hudba

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.11. Studijní zaměření Hra na klarinet

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Soubořová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: klarinetový soubor, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Soubořovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na klarinet

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- pojmenuje části nástroje
- sestaví a rozebere nástroj
- zvládá hru na hubičku
- zvládá správný postoj, držení nástroje
- dbá na pravidla správného nátisku, tvoření tónu, nádechu
- rozliší legato, ligatura a vysvětlí rozdíl
- využívá oba malíkové prstoklady

2. ročník

Žák:

- zahraje – detaché, portamento
- zahraje staccato, legato v pomalém tempu
- zná základní dynamická znaménka a užívá je při hraní
- zahraje s doprovodem klavíru jednoduché skladby
- dodržuje základní údržbu nástroje
- umí hmaty a noty od e – g2

3. ročník

Žák:

- zahraje – legato, tenuto, staccato v rychlejším tempu
- zahraje z listu v pomalém tempu
- hraje v rozsahu e - c3
- zná základní dynamická znaménka a užívá je při hraní
- zahraje melodické ozdoby – opora, příraz, skupinka, nátryl v pomalém tempu
- zahraje jednoduché melodie podle sluchu
- zahraje z paměti kratší skladby (1 -3 řádky)
- objasní vznik a vývoj nástroje
- dbá na správné frázování v klasické hudbě

4. ročník

Žák:

- zahraje melodické ozdoby – opora, příraz, skupinka, nátryl v rychlejším tempu
- vnímá náladu skladby a dovede ji vyjádřit výrazovými prostředky
- uplatní své dovednosti v komorní hře, lidové muzice
- zahraje z paměti v rozsahu 3 -5 řádků
- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich notovém zápisu

5. ročník

Žák:

- zahraje – adagio, lento, pozná intonační chyby
- hraje zvukově vyrovnaně v legatu i ve staccatu
- zahraje lehčí skladby různých stylů a žánrů
- dbá na správné frázování v jazzové hudbě
- zahraje melodické ozdoby – trylek, obal

6. ročník

Žák:

- dodržuje dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v celém rozsahu nástroje
- pojmenuje všechny melodické ozdoby a zahraje je
- zahraje z paměti v rozsahu 1 stránky
- hraje zvukově vyrovnaně

7. ročník

Žák:

- transponuje v pomalém tempu z C do B ladění
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů dle svých technických možností
- zdokonaluje kvalitu a techniku tónu v celém rozsahu nástroje
- s pomocí učitele nastuduje skladbu a dokáže vysvětlit náladu skladby
- použije správné frázování v různých stylech hudby
- zahraje v rozsahu e - g3

II. STUPEŇ:

Přípravný ročník II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku.

Žák:

- pojmenuje části nástroje, sestaví a rozebere nástroj, objasní vznik a vývoj nástroje
- ovládá správný postoj, držení nástroje
- dbá na pravidla správného nátisku, tvoření tónu, nádechu
- využívá oba malíkové prstoklady, hraje v rozsahu e – c3
- zahraje – legato, tenuto, staccato, portamento, adagio, lento, pozná intonační chyby
- zná základní dynamická znaménka a užívá je při hraní
- zahraje s doprovodem klavíru jednoduché skladby
- dbá na správné frázování v klasické hudbě
- zahraje melodické ozdoby – opora, příraz, skupinka, nátryl, trylek, obal
- zahraje z paměti v rozsahu 3 -5 řádků

1. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápise, dokáže sám nastudovat skladbu
- zná základy frázování v taneční hudbě
- zdokonaluje kvalitu a techniku tónu v celém rozsahu nástroje v rychlém tempu - staccato, legato

2. ročník

Žák:

- umí základy dvojitého staccato
- zahraje v pomalém tempu běhy ve dvojitém staccatu
- využívá výrazových stránek - dynamika, frázování, hospodaření s dechem, vibrato
- pozná chyby ve své interpretaci a opraví je

3. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- zapojuje se do souborů, spolupracuje na vytváření společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- je schopen samostatně vybrat a nastudovat novou skladbu, dokáže najít správná místa na nádech bez přerušení frází
- zvládá základní úpravu plátku pod dohledem učitele
- hraje intonačně čistě

4. ročník

Žák:

- zvládá samostatně základní úpravu plátku, výběr hubičky
- zahraje jednoduché i dvojité staccato
- vytvoří si názor na interpretaci skladby a sám názor zformuluje
- nastuduje skladbu sám po výrazové stránce, využívá i svých posluchačských schopností
- transponuje z C, A do B

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.12. Studijní zaměření Hra na saxofon

Saxofon vynalezl okolo roku 1840 belgický nástrojař Adolphe Sax. K jeho rozšíření došlo na přelomu 19. a 20. stol. s nástupem jazzu. Dnes si nedovedeme představit taneční, swingové a jazzové kapely bez saxofonu. Uplatňuje se v sólové, komorní i klasické hudbě.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Soubořová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Soubořová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: komorní hra, doprovod, sbor instrumentalistů, smyčcový soubor, flétnový soubor, lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a soubořové hry.

Pozn.: Soubořovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo soubořové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na saxofon

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zná základní návyky zacházení s nástrojem (složení, rozložení, péče o nástroj)
- zvládá postoj, držení nástroje dýchání, nasazení
- hraje detache a legato v rozsahu d1 – g2
- ovládá stupnice s 1#, 1b a kvintakordy v daném rozsahu
- v daném rozsahu zahraje národní píseň z paměti

2. ročník

Žák:

- umí rozlišovat základní dynamiku (piano, forte)
- hraje v rozsahu d1 – c3
- ovládá v daném rozsahu durové stupnice a kvintakordy do 2# a 2b
- umí zahrát detache, legato a staccato
- zahraje v daném rozsahu národní píseň nebo píseň z oblasti populární hudby
- podle svých schopností zvládá souhru s druhým nástrojem

3. ročník

Žák:

- ovládá z paměti durové a mollové stupnice do 3# , 3b
- ovládá kvintakordy v celém rozsahu nástroje v obrazech
- orientuje se v jednoduchých notových útvarech
- hraje jednoduché melodie podle sluchu
- uplatňuje se podle svých schopností a dovedností v souhře s CD

4. ročník

Žák:

- ovládá z paměti durové a mollové stupnice do 4# , 4b v rozsahu nástroje
- ovládá kvintakordy, dominantní septakordy v obrazech
- zvládá frázování v hudbě populární, swingové a jazzové podle svých individuálních schopností a dovedností

5. ročník

Žák:

- ovládá z paměti durové a mollové stupnice do 5# , 5b
- ovládá chromatickou stupnici
- ovládá z paměti v obrazech kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy
- využívá výrazové prostředky v hudbě swingové a jazzové podle svých individuálních schopností a dovedností
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých schopností

6. ročník

Žák:

- ovládá z paměti durové a mollové stupnice do 6# , 6b
- ovládá kvintakordy, dominantní a zmenšené septakordy
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- orientuje se podle svých schopností dovedností v akordických značkách

7. ročník

Žák:

- ovládá z paměti durové a mollové stupnice do 7# , 7b, včetně akordů
- podle svých schopností hraje z akordových značek
- samostatně nastuduje přiměřeně obtížnou skladbu
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů podle svých schopností

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku.

Žák:

- zná části nástroje, včetně údržby, umí nástroj složit a rozložit
- správně upevní plátek na hubičku, ovládá držení nástroje, dodržuje správný postoj při hře
- správně tvoří nátisk, zvládá správné nasazení (jazykem) a dýchání
- zahraje základní tóny c2 - d1, hraje jednoduché stupnice a akordy (G , D , F)
- hraje lidové písně, zvládá vydržované tóny

1. ročník

Žák:

- zvládá dechovou techniku
- zahraje v rychlejším tempu staccato a legato
- zdokonaluje hru septakordů

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy v rychlém tempu
- ovládá hru z listu
- umí zahrát melodické ozdoby - skupinku, obal, trylek, glissando

3. ročník

Žák:

- podle svých možností hraje tóny nad rozsah nástroje
- zdokonaluje trylkové a pomocné hmaty
- ovládá malé a zmenšené septakordy pro improvizaci

4. ročník

Žák:

- ovládá tóny nad rozsah nástroje, trylkové a pomocné hmaty
- zvládá frázování v populární, taneční a swingové hudbě
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- vytváří jednoduché improvizace
- umí vyjádřit názor na interpretaci skladeb různých stylových období a žánrů
- umí samostatně nastudovat skladbu podle vlastního výběru

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.13. Studijní zaměření Hra na trubku

Trubka B patří k velmi vyhledávaným žesťovým hudebním nástrojům. Uplatňuje se jako nástroj sólový, ke hře komorní, jazzové, taneční, v orchestru dechovém i symfonickém, nejen ve sféře profesionální, ale i amatérské. Hlavním cílem výuky je rozvoj osobnosti žáka tak, aby získal odborné hudební vzdělání, které mu umožní uplatnit se podle svých schopností a zájmů v oblasti amatérské, v dalším odborném studiu i v oblasti profesionální.

Studium hry na trubku B je rozloženo do 1.-7. ročníku I. stupně, 1.-4. ročníku II. stupně a dle zájmu SPD. V PHV je výuka dle vyspělosti žáka zahájena na sopránovou zobcovou flétnu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: dechový soubor, soubor zobcových fléten, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na trubku

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dodržuje zásady bránicového dýchání
- ovládá základy správného tvoření tónu
- užívá správného nasazení na slabiky
- zahraje celé, půlové a čtvrtkové hodnoty
- hraje základní hmaty
- provádí dechová cvičení

2. ročník

Žák:

- je schopen hrát legato, staccato a portamento
- uplatňuje hru v dynamických odstínech
- hraje lehké skladbičky s doprovodem klavíru
- orientuje se jednoduchých stupnicích a kvintakordech

3. ročník

Žák:

- ovládá vedení frází a umí doplnit nádechy
- hraje lehké skladby s doprovodem klavíru
- zná a umí použít cviky na posílení obličejových svalů
- zvládne stupnice Dur do 2 křížků, 2 bé a jejich kvintakordy

4. ročník

Žák:

- se snaží o kvalitu tónu
- hraje skladby se základní dynamikou
- kombinuje legato a staccato
- ovládá nátisková cvičení
- hraje retní vazby v půlových, čtvrtových a osminových hodnotách
- užívá synkopy a akcenty
- zvládne stupnice dur do 3 křížků, 3 bé a jejich kvintakordy

5. ročník

Žák:

- dbá na kvalitu tónu
- dokáže intonační nerovnosti tónu doladit za pomoci nátisku
- hraje v rychlejším tempu
- umí zhodnotit svůj výkon
- zvládne stupnice dur do 4 křížků, 4 bé, moll do 2 křížků, 2 bé a jejich kvintakordy

6. ročník

Žák:

- zvládá hru se zvukovou vyrovnaností
- vystihne charakter i náladu skladby
- hraje z listu jednoduché skladby
- zvládá měkké a ostré nasazení tónu
- umí zhodnotit hrané skladby i svůj výkon
- zvládne stupnice moll do 3 křížků, 3 bé a jejich kvintakord

7. ročník

Žák:

- zvládá hru s výrazem, agogikou a dynamikou
- dokáže vybrat studijní materiál
- užívá základní melodické ozdoby
- dovede zahrát z listu
- zvládne stupnice moll do 4 křížků, 4 bé a jejich kvintakordy, D7

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku. Žák si doplní hudební a teoretické znalosti, praktické dovednosti spojené s hrou na nástroj.

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu lehčí skladby
- ovládá čtení not v houslovém klíči
- si osvojí rytmus 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 2/2, triola, synkopa a čtvrtě s tečkou
- si osvojí brániční dýchání, nasazení tónu a prstovou techniku
- se vyzná v základní péči o nástroj

1. ročník

Žák:

- zvládá denní nátisková cvičení
- umí nacvičovat a zahrát trylky a melodické ozdoby

2. ročník

Žák:

- využívá pohotovost při hře z listu
- dokáže samostatně nastudovat komorní nebo orchestrální party

3. ročník

Žák:

- zvládá základy násobného staccato
- zná základy transpozice

4. ročník

Žák:

- zvládá rozsah nástroje dle svých fyzických dispozic
- ovládá interpretaci skladeb různých stylových období
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.14. Studijní zaměření Hra na pozoun

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na pozoun	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: dechový soubor, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na pozoun

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je schopen popsat části svého nástroje a zná pravidla pro jeho údržbu a funkčnost
- zvládá držení nástroje, správný postoj a základní návyky pro hru (nátisk, brániční dýchání)
- je schopen kombinovat první až čtvrtou polohu
- vytváří tón na samotný nátrubek i na samotný nástroj s nátrubkem
- hraje a rozlišuje rytmické hodnoty not (čtvrtá, půlová, celá)
- umí číst noty v basovém i houslovém klíči v rozsahu F – f¹
- zahraje z paměti jednoduchou melodii a rytmické cvičení

2. ročník

Žák:

- hraje v základní poloze malé a z části jednočárkované oktávy
- při hře je schopen rozeznat intonační odchylky
- uplatňuje hru v dynamických odstínech
- hraje lehké skladbičky s doprovodem klavíru
- orientuje se v jednoduchých stupnicích a kvintakordech

3. ročník

Žák:

- zahraje jednoduchou skladbu z paměti
- zná a umí použít cviky na posílení obličejových svalů
- zvládne stupnice Dur do 2 křížků a jejich kvintakordy
- rozumí základním tempovým a dynamickým označením a umí na ně reagovat při hře
- rozumí výrazům snižcové a retní legato (retní legato umí použít při hře)

4. ročník

Žák:

- se zapojuje do komorní, souborové nebo orchestrální hry
- při hře používá všech sedm poloh
- hraje technická cvičení a melodické etudy procvičující delší fráze na jeden dech
- zvládne stupnice dur do 3 křížků, 3 bé a jejich kvintakordy

5. ročník

Žák:

- chápe význam pojmu fráze a dokáže doplnit nádechy ve skladbě
- je při hře schopen použít vedlejší polohy
- umí zhodnotit svůj výkon
- hraje mollové stupnice do 2# včetně tónického kvintakordu s obraty (po třech)

6. ročník

Žák:

- zvládá hru se zvukovou vyrovnaností
- vystihne charakter i náladu skladby
- hraje z listu jednoduché skladby
- zvládá snižcovou techniku nástroje v různých tempech
- zvládne stupnice moll do 3 křížků, 3 bé a jejich kvintakord

7. ročník

Žák:

- hraje plným, kvalitním, barevně hezkým tónem
- využívá při hře všechny získané technické a výrazové dovednosti
- ovládá snižcovou techniku ve všech sedmi polohách (umí přesně a rychle měnit polohy)
- dovede zahrát z listu
- zvládne stupnice moll do 4 křížků, 4 bé a jejich kvintakordy, D7
- naladí nástroj (bez pomoci učitele)

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku. Žák si doplní hudební a teoretické znalosti, praktické dovednosti spojené s hrou na nástroj.

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu lehčí skladby
- ovládá čtení not v houslovém klíči
- si osvojí rytmus 2/4, 3/4, 4/4, 3/8, 2/2, triola, synkopa a čtvrtová s tečkou
- si osvojí brániční dýchání, nasazení tónu a snižcovou techniku
- se vyzná v základní péči o nástroj

1. ročník

Žák:

- umí nacvičovat a zahrát trylky a melodické ozdoby
- zahraje jednodušší skladbu v tenorovém klíči
- je schopen zaměřit se na jemu blízký žánr a vybírat příslušný notový materiál

2. ročník

Žák:

- samostatně vyřeší frázování v nových skladbách (následně konzultuje s pedagogem)
- využívá pohotovost při hře z listu
- dokáže samostatně nastudovat komorní nebo orchestrální party

3. ročník

Žák:

- ovládá násobné staccato, skoky přes oktávu a pedálové tóny
- hraje všechny mollové stupnice včetně tónického kvintakordu s obraty (po třech)
- zná základy transpozice
- je schopen krátké reflexe na koncert vážné či soudobé hudby

4. ročník

Žák:

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- ovládá interpretaci skladeb různých stylových období
- zodpovědně pracuje v souborech nejrozličnějšího obsazení a žánrového zaměření
- je schopen objektivního zhodnocení všech složek svého výkonu
- ovládá a kombinuje všechny tři druhy legat (snižcové, retní, smíšené)
- zvládá hru jednodušších skladeb v altovém klíči

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.15. Studijní zaměření Sborový zpěv

Přípravná hudební výchova – Broučci a Sluníčka mladší

Sborový zpěv

I. stupeň

- 1.r. Sluníčka starší
- 2.r. Včelky mladší
- 3.r. Včelky starší
- 4.r. Včelky nejstarší
- 5.r. Hlavní sbor 1
- 6.r. Hlavní sbor 2
- 7.r. Hlavní sbor 3

II. stupeň

- 1.r. Hlavní sbor 4
- 2.r. Hlavní sbor 5
- 3.r. Hlavní sbor 6
- 4.r. Hlavní sbor 7

Studium pro dospělé - SPD

Pokud studium probíhá v ideální variantě, postoupí žák do Hlavního sboru v 5. ročníku. V některých případech (podle rychlosti hudebního rozvoje) postupuje již ve 4. ročníku, pak se všechny předměty 5. ročníku přesouvají o rok dříve (Hudební nauka, Zpěv z not a Hlasová výchova), jakoby žák byl již v ročníku 5. Analogicky pokud žák postoupí do Hlavního sboru až v pozdějších ročnících, výše uvedené předměty se posouvají až do daného vyššího ročníku.

Zkoušky do Hlavního sboru probíhají ve třech kolech – 1. kolo v březnu (opěrné písně v C dur, Černé oči – dle arr. Milana Uherka všechny 3 hlasy ve 3-jhlase, Zazpívej slavičku – S či A, Zpěv z not – dle Čestmír Stašek str. 21), 2. kolo na letním soustředění Hlavního sboru – 2-jhlas, 3-jhlas, 4-hlas, 3. kolo před vánočními koncerty – skladby z nacvičovaného repertoáru.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sborový zpěv	2	2	2	2	4	4	4	4	4	4	4
Hlasová výchova										0,5	0,5
Zpěv z not											
Hudební nauka*					1	1	1	1	1		
Lidový soubor**				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* 1. rok hudební nauky může být realizován v rámci předmětu Zpěv z not, jinak je předmět realizován v hodinách HN

** Lidový soubor je nepovinně volitelný předmět

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Sborový zpěv

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá uvolněný postoj, „posez“
- vědomě se pokouší o správnou intonaci jednohlasé melodie v rozsahu c1-c2 hlavovým tónem
- zvládá základy pěveckého dýchání
- z dirigentského gesta přečte nádech, začátek, konec, p, f, staccato, legato
- dokáže zřetelně artikulovat

2. ročník

Žák:

- udrží se v jednoduchém dvojhlas v hlasové skupině
- přiměřeně zvládá základy zpěvu z not v C dur (např. zná opěrné písně, přečte názvy not - rozsah kvinty)
- zpívá s oporou bránice ve f, p
- dokáže reagovat na zrychlení, zpomalení podle dirigentského gesta

3. ročník

Žák:

- udrží svůj hlas ve dvojhlas v menších skupinkách
- dokáže najít a sledovat svůj part ve dvojhlasých skladbách
- zvládá jednoduchý zpěv z not v Cdur
- zpívá v rozsahu a-d2 (v závislosti na zařazení do dané hlasové skupiny)
- reaguje na dirigentská gesta – dynamika, tempo, výraz
- rozdílně interpretuje lidové písně (a jejich úpravy) a skladby současných autorů

4. ročník

Žák:

- udrží svůj hlas v jednoduchém trojhlasu
- zpívá v rozsahu podle zařazení do hlasové skupiny g-g2
- volně a zřetelně artikuluje i v pianu
- ovládá pěvecký nádech do bránice ve středních tempech a dynamikách

5. ročník

Žák:

- udrží svůj hlas ve vícehlasu v menší hlasové skupině
- orientuje se ve sborové partituru
- umí pod vedením sbormistra poznat a interpretovat hudební frázi
- dokáže rozlišit kvalitu tónu
- zpívá s oporou bránice ve ff, f, mf, mp, p, pp

6. ročník

Žák:

- s jistotou reaguje na dirigentská gesta
- dokáže najít a sledovat svůj part ve vícehlasých skladbách
- vhodně interpretuje skladby různých žánrů (lidová, umělá, taneční, swingová píseň...) a stylových období

7. ročník

Žák:

- umí reagovat na jemné odstíny ve vedení melodie polyfonních skladeb, vnímá vyváženost jednotlivých hlasových skupin
- rozpozná stylové období a žánr zpívané skladby nebo hudební ukázky
- ovládá pěvecký nádech do bránice ve všech tempech a dynamikách

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit sborové dýchání
- umí nasadit ve všech dynamických polohách v celém svém rozsahu
- artikuluje zřetelně a uvolněně v rychlých tempech české i cizojazyčné texty

2. ročník

Žák:

- dokáže ve vícehlasu intonovat malé sekundy, komplikovanější souzvuky a klustry s oporou doprovodného nástroje

3. ročník

Žák:

- dokáže ve vícehlasu intonovat malé sekundy, komplikovanější souzvuky a klustry a capella
- zpívá z listu jednoduché skladby nebo části skladeb

4. ročník

Žák:

- dokáže vést svůj hlas i v počátečních fázích nácíku
- umí pomoci s organizačními záležitostmi při sborových vystoupeních a akcích
- dokáže vést mladší kolegy k zodpovědné spolupráci na zkouškách a při koncertech

Zpěv z not

I. STUPEŇ:

5. ročník

Žák:

- žák zvládá učivo v rozsahu Hudebně pěvecký kurs pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení do lekce 10 (Čestmír Stašek)

6. ročník

Žák:

- žák zvládá učivo v rozsahu Hudebně pěvecký kurs pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení do lekce 15 (Čestmír Stašek)

7. ročník

Žák:

- žák zvládá učivo v rozsahu Hudebně pěvecký kurs pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení do lekce 20 (Čestmír Stašek)

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- žák zvládá učivo v rozsahu Hudebně pěvecký kurs pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení do lekce 23 (Čestmír Stašek)

2. ročník

Žák:

- žák zvládá učivo v rozsahu Hudebně pěvecký kurs pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení do lekce 25 (Čestmír Stašek)

3. ročník

Žák:

- žák zvládá učivo v rozsahu Hudebně pěvecký kurs pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení do lekce 28 (Čestmír Stašek)

4. ročník

Žák:

- žák zvládá učivo v rozsahu Hudebně pěvecký kurs pro dětské pěvecké sbory a jejich přípravná oddělení do lekce 30 (Čestmír Stašek)

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Souborová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a souborové hry**

5.16. Studijní zaměření Sólový zpěv

I. stupeň probíhá po dobu sedmi let. Již od prvního ročníku jsou žáci seznamováni se základy pěvecké výchovy a techniky. V rámci rozvíjení hlasové (mluvní) a pěvecké kultury si osvojují základní pěvecké návyky např. správné držení těla, dýchání apod.

Výsledkem v 7. ročníku je přirozený a kultivovaný přednes skladeb, které jsou vybírány podle individuálních schopností žáka. Jde převážně o lidové a umělé písně přiměřené věku žáka. Od 4. ročníku je žák zapojen do sboru či komorního seskupení.

Na předešlé studium navazuje II. stupeň a trvá po dobu čtyř let, kde si žáci prohlubují své pěvecké dovednosti a návyky, které uplatňují v různých stylových žánrech (lidové, umělé a populární písně, písně různých hudebních stylů). Při korepeticích pracuje na svém repertoáru.

Cílem celého studia sólového zpěvu je přirozená interpretace v rámci žánru i stylového období. U žáků se buduje i zájem o účast na mimoškolních aktivitách (koncerty, divadlo, muzikál a jiné kulturní akce).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: lidový soubor, sbor instrumentalistů nebo kapela – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Sólový zpěv

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- stojí ve správném a přirozeném postoji při zpěvu
- při zpěvu používá klidné přirozené dýchání
- zvládá měkké nasazení tónu a je schopen čisté intonace
- v rozsahu tercie-kvinty je schopen zazpívat uvolněným a přirozeným hlasem
- zazpívá jednoduchá sestupná technická cvičení
- dbá na správnou výslovnost – správné uvolnění dolní čelisti
- používá hlas v celém svém rozsahu
- je schopen dynamického odstínění p-mf
- dokáže zazpívat skladbu z paměti

2. ročník

Žák:

- dle dispozic zvládá uvolněný základní postoj
- používá klidné a hluboké dýchání (nádech, zadržení, výdech)
- správně artikuluje a přirozeně používá mluvidla
- ovládá měkké nasazení tónu a čistě intonuje za doprovodu nebo a capella
- zazpívá dle svých dispozic různá sestupná a vzestupná pěvecká cvičení v rozsahu kvinty
- zvládá zpěv legato

3. ročník

Žák:

- dbá na správné a přirozené držení těla
- uplatňuje klidné a hluboké dýchání v rámci prodloužených frází
- zvládá měkké nasazení tónu a čistou intonaci v písničkách
- zpívá postupová a rozkladová hlasová cvičení v rozsahu sexty, tónického kvintakordu s využitím legáta
- přirozeně propojuje hlas v celém svém rozsahu a nepřepíná jeho síly
- pro správnou pěveckou artikulaci přirozeně spojuje jednotlivé vokály ve cvičeních i písničkách
- využívá znalosti dynamiky a agogiky
- zpívá lidové a umělé písničky odpovídající jeho schopnostem a věku

4. ročník

Žák:

- zvládá klidný hluboký nádech na začátku a rychlý nádech mezi frázemi
- s důrazem na hlavovou rezonanci využívá hlas v celém svém rozsahu
- zvládá postupová a rozkladová hlasová cvičení v rozsahu oktávy

- spojuje jednotlivé vokály v technických cvičeních a přirozeně artikuluje
- dodržuje jednotlivé hudební fráze, na kterých zvládá crescendo, decrescendo a agogické prvky
- zpívá jednodušší druhý hlas k lidovým písním

5. ročník

Žák:

- používá rozšířený hlasový rozsah s důrazem na propojení hlavové a hrudní rezonance
- využívá žeberně bráničního dýchání
- k upevnění pěvecké techniky uplatňuje jednotlivá cvičení v rozsahu oktávy
- zvládá rozložený kvintakord s vrchní oktávou v legátu i staccatu
- v technických cvičeních a písních přirozeně artikuluje a vyrovnává vokály
- cílevědomě pracuje s legatem a staccatem, dynamikou a agogikou
- je schopen dvojhlasu s učitelem či spolužákem
- vystihuje náladu a charakter písně

6. ročník

Žák:

- správně využívá základní návyky a dovednosti (držení těla, měkké nasazení tónu, artikulace)
- v celém svém rozsahu propojuje hlavovou rezonanci s hrudním rejstříkem s ohledem na možnou mutaci
- v rámci porozumění textu písně používá přiměřených výrazových prostředků a pracuje s dynamikou jednotlivých frází
- dokáže se udržet v písních se složitějším doprovodem klavíru či jiného hudebního nástroje
- na pěveckých koncertech je schopen zhodnotit adekvátně svůj i výkon svých spolužáků

7. ročník

Žák:

- dokáže provést hlasové cvičení v rámci oktávy v legatu, staccatu a používá je v problematice přechodových tónů
- správně artikuluje, dostatečně uvolňuje čelist a vyslovuje srozumitelně a přirozeně při zpěvu
- používá kultivovaný projev hudebních frází a kantilény za doprovodu klavíru či jiného doprovodu
- dokáže vyjádřit náladu, emoce

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku.

Žák:

- ovládá základy pěvecké techniky (dechová opora, funkční využití bránice, měkké nasazení a volné tvoření tónu, kantiléna)
- dbá na srozumitelnou výslovnost, vyrovnání vokálů, artikulaci konsonantů
- používá rozšířený hlasový rozsah a dle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky
- orientuje se v notovém zápisu a dokáže píseň analyzovat z hlediska rytmicko-melodického i hudebně-výrazového, rozumí obsahu textu
- je schopen kultivovaného pěveckého projevu, dodržuje zásady hlasové hygieny

1. ročník

Žák:

- ovládá hlas v celém svém rozsahu a propojuje plynule jednotlivé rejstříky
- zvládá zpěv legato, staccato popř. ornamentiky (dle typu hlasu a repertoárových potřeb)
- interpretuje písně v cizích jazycích se správnou výslovností
- orientuje se v notovém zápisu, rozumí obsahu textu

2. ročník

Žák:

- rozeznává jednotlivá slohová období, jejich znaky a rozdílnosti a využívá je ve své interpretaci
- je schopen samostatné práce nejen při korepetici, ale i doma a využívá vlastní představivosti
- na veřejných vystoupeních předvede svůj osobitý projev

3. ročník

Žák:

- uvědoměle pracuje se správnou dechovou technikou
- orientuje se ve vícehlasé skladbě a dokáže zazpívat čistě svůj part
- svojí interpretací dokáže vyjádřit určitý pocit, náladu emoce
- má vlastní kritický názor na poslouchanou vokální nebo vokálně-instrumentální hudbu

4. ročník

Žák:

- zná základy hlasové hygieny
- využívá agogiku, dynamiku a jiné výrazové prostředky
- má dobré morálně-volní vlastnosti např. cílevědomost, sebehodnocení, vytrvalost, samostatnost, svědomitost, odpovědnost, které využívá i v jiných oblastech
- má přehled o základní pěvecké literatuře různých žánrů a jednotlivých slohových období

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.17. Studijní zaměření Hra na kytaru

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: kytarový soubor, doprovod, sbor instrumentalistů, smyčcový soubor, lidový soubor nebo kapela – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na kytaru

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- je schopen popsat části nástroje a zná jejich funkci
- rozlišuje tóny na prázdných strunách
- ovládá správné sezení u nástroje a držení nástroje
- umí hru dopadem střídavým úhodem prsty im na prázdných strunách e, h, g, d, A, E
- umí hrát palcem bez dopadu na strunách d, A, E
- ovládá hru tónů v I. poloze zvlášť a zahraje několik tónů za sebou v rovném pohybu
- žáci hrají základní rytmy se složitostí úměrnou svému hudebnímu nadání
- ovládá hru jednohlasu s doprovodem basu
- zahraje stupnici C dur

2. ročník

Žák:

- zná diatonické tóny na hmatníku do 5. pole
- rozlišuje takty, přízvukné a nepřízvukné doby
- dokáže zahrát krátkou jednohlasou melodii z paměti, nejčastěji motiv lidové písně
- hraje stupnice jednooktávové

- je schopen zahrát dvojhlasý prsty i, m a prsty proti palci
- zvládá souhru pravé a levé ruky
- nadanější žák hraje akordy v 1. poloze
- ví co je to dynamika a rejstříky, průměrně nadaný žák odliší forte a piano, začíná používat při interpretaci

3. ročník

Žák:

- zná všechny tóny do pátého pole, učí se až do 7. pole na strunách e, h, g
- je schopen podle svých individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu včetně dynamiky
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu podle svých individuálních schopností
- hraje stupnice 2 oktávové
- umí hrát v souhře s druhým nástrojem
- dokáže zahrát vícehlas s použitím prstů a palce zároveň
- umí vést melodii – dynamicky odlišuje podstatné tóny

4. ročník

Žák:

- interpretuje skladby různých stylových období a žánrů jako baroko, klasicismus, současná tvorba, blues, renesance
- zahrane malé barré, legáto vzestupně i sestupně, flažolet
- hraje stupnice 3-oktávové typové
- zvládá hru s dynamikou, používá agogiku
- je schopen se účastnit souborové hry
- používá technické výrazové prostředky jako vibrato, glissando, bubínek

5. ročník

Žák:

- zná tóny do IX. polohy na strunách e, h, g a do IV. polohy na strunách E, A, d
- hraje 1-3 oktávové stupnice typové
- ovládá arpeggio, rasguado, legato, flažolety, akordickou hru do V. polohy, barré hmaty používá až v X. poloze

6. ročník

Žák:

- čte a hraje doprovody s použitím akordických značek
- používá při interpretaci většinu již kvalitně zvládnutých kytarových prvků a prostředků
- zvládá dle svých možností hru z listu a hru z paměti
- žák je schopen samostatného přístupu ke studovaným skladbám, kdy následná interpretace již obsahuje většinu potřebných výrazových, přednesových, dynamických a technických prvků, prostředků a parametrů

7. ročník

Žák:

- je schopen se samostatně připravit na vystoupení
- má při hře již kultivovaný tón, přednes, projev
- zná a zvládá všechny základní kytarové prostředky jako velké i malé barré na většině hmatníku, dvoj, tří i čtyřhmaty, arpeggia, rasguada, legata, flažolety, tambora, pizzicato, sul tasto, ordinary, ponticello a umí je vhodně a vkusně používat při interpretaci skladeb

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku. Žák si průběžně doplňuje hudební a technické znalosti potřebné pro zahájení hry na kytaru ve II. stupni a osvojí si typické praktické dovednosti spojené se hrou na nástroj, obsažené v I. stupni hry na kytaru jako zápis tónů, dynamiky, artikulace, struktura stupnic, akordů, rozliší rozdíly mezi melodií, doprovodnými hlasy a akordy.

Žák:

- ovládá základní návyky a pravidla hry pro pravou a levou ruku
- zvládá správné posazení, správně drží nástroj
- zvládá postavení prstů pravé ruky u strun s uvolněným zápěstím
- správně drží levou ruku ke strunám na hmatníku kytary
- osvojil si hru tirando a apoyando
- ovládá základní zvukové rejstříky sul ponticello, ordinary a tasto
- osvojil si základní dynamické možnosti nástroje
- zvládl doprovodné rytmy a akordy k různým hudebním žánrům, taktům a formám skladeb

1. ročník

Žák:

- ovládá nástrojovou techniku střední a vyšší obtížnosti
- orientuje se v notovém zápise různých stylových období
- je schopen samostatného nastudování skladby včetně výrazových prostředků
- vytváří vlastní doprovody
- využívá hru z paměti
- uplatňuje se při hře v komorních (i souborových) seskupeních

2. ročník

Žák:

- ovládá techniku tremola
- umí se vcítit do nálady skladby a vhodně zvolenými výrazovými prostředky ji vyjádřit
- s ohledem na své individuální možnosti se uplatňuje v souborové či komorní hře
- umí samostatně pracovat při nácviu technických problémů (používá nácvikové varianty, rytmizace, umí upravit nehty, výrazově interpretuje skladby)
- samostatně utváří dynamickou koncepci skladby
- zvolí sám správné tempo, výraz a vystihne charakter skladby

3. ročník

Žák:

- dokáže samostatně zvolit tempo skladby
- zvládá střídání různých taktů, vnímá jasně a přesně rytmické změny, zná duolový, triolový princip

4. ročník

Žák:

- je schopen samostatného nastudování skladby včetně výrazových prostředků
- vytváří vlastní doprovody
- využívá hru z paměti

- samostatně umí nastudovat jednodušší skladby
- umí interpretovat na základě zkušeností hudbu všech skladebných období

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Souborová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a souborové hry**

5.18. Studijní zaměření Hra na varhany

Pro přijetí do tohoto studijního oboru musí žák splňovat fyzické předpoklady umožňující hru na tento nástroj a technickou vyspělost na minimální úrovni dokončeného 3. ročníku základního studia I. stupně oboru klavír. Během základního studia oboru varhany se doporučuje studovat také klavír.

Výuka svým zaměřením respektuje uplatnění žáků v chrámové i jiné praxi. Podle toho se může literatura orientovat na liturgickou praxi a tvořit tak i její hlavní náplň.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na varhany	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: doprovod, sbor instrumentalistů, lidový soubor, čtyřruční a šestiruční hra nebo kapela – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na varhany

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- orientuje se v houslovém i basovém klíči
- dokáže pojmenovat jednotlivé části varhan
- orientuje se na klaviatuře v souvislosti se čtením not
- ovládá správné sezení u nástroje
- zná zásady správného obutí při hře na pedál
- ovládá správné postavení nohou, při hře na pedál využívá špičky
- interpretuje jednoduchou skladbu

2. ročník

Žák:

- dokáže stručně popsat způsob tvorby tónu varhan
- má osvojeny specifické varhanní způsoby hry: tichou výměnu prstů, legato palcem
- ovládá dva druhy úhozu: legato a non-legato
- je schopen současné hry každou rukou na jiném manuálu
- orientuje se ve třířádkovém notovém zápisu
- je schopen plynulé reprodukce notového zápisu

3. ročník

Žák:

- orientuje se na celé klaviatuře i pedálnici a zná základní odlišnosti v manuálu i pedálu na různých typech varhan
- používá základní harmonické funkce
- při hře na pedál využívá hru špičkou a patou
- zná základní melodické ozdoby
- vysvětlí pojmy: metrum, rytmus, tempo
- zná základní druhy varhanních traktur, vysvětlí pojem menzura

4. ročník

Žák:

- provede transpozici jednoduché melodie či lidové písně
- vysvětlí pojem těžká a lehká doba
- při hře uplatňuje vhodnou artikulaci
- je schopen rozpoznat základní principy polyfonní hudby (dvojhlas, tříhlas apod.)
- zvládá základní techniku pedálové hry
- interpretuje jednoduché polyfonní skladby

5. ročník

Žák:

- při interpretaci uplatňuje sluchovou sebekontrolu
- jednoduše popíše akustický princip stopových výšek varhanních rejstříků

- dokáže pracovat s vedením hlasů v jednoduchých polyfonních skladbách
- orientuje se v nástrojové dispozici, zná charakter základních rejstříků
- dokáže po přípravě zharmonizovat jednoduchou melodii pomocí základních harmonických funkcí

6. ročník

Žák:

- reprodukuje skladby barokního a romantického stylu
- při hře dokáže střídat manuály a hrát každou rukou na jiném manuálu s pedálem
- dokáže zharmonizovat jednoduchou melodii pomocí základních i vedlejších harmonických funkcí
- vytvoří krátkou předehru nebo dohru k písni
- ovládá hru melodických ozdob, navrhne vhodná místa pro jejich užití

7. ročník

Žák:

- má přehled v nástrojové dispozici a dokáže ji vhodně využívat
- ovládá při hře pomocná zařízení varhan
- dokáže pracovat s vedením hlasů v polyfonních skladbách nejen v manuálu, ale i v pedálu
- využívá jednoduchých rozborů skladeb pro zdokonalení interpretace
- je schopen samostatně nastudovat skladbu a pod vedením pedagoga realizovat své hudební představy

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku.

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu se třemi notovými osnovami
- zvládá základní techniku pedálové hry
- má přehled v nástrojové dispozici a dokáže ji vhodně využívat
- jednoduše popíše akustický princip stopových výšek varhanních rejstříků
- je schopen rozpoznat základní principy polyfonní hudby (dvojhlas, tříhlas apod.)
- interpretuje jednoduché polyfonní skladby

1. ročník

Žák:

- orientuje se v hudebním textu varhanních doprovodů různých hudebních nástrojů
- tvoří jednoduché doprovody melodií hraných podle sluchové představy
- dokáže po přípravě improvizovat v rámci zadané formy
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých uměleckých stylů

2. ročník

Žák:

- orientuje se elementárním způsobem ve čtyřlínkové kvadratické notaci, čte jednoduchý notový zápis v tenorovém a altovém klíči
- navrhne vhodné střídání manuálů při interpretaci sólových skladeb

- vyzná se v zápisu číslovaného basu

3. ročník

Žák:

- navrhne a zdůvodní registraci hrané skladby
- je schopen hrát podle zápisu číslovaného basu
- přiměřeně svým schopnostem hraje skladby z listu
- zvládá hru kadencí
- interpretuje skladby různých uměleckých stylů

4. ročník

Žák:

- je schopen doprovodit liturgický zpěv, podílet se na hudebním doprovodu obřadu
- vytvoří si názor na interpretaci a tento názor formuluje
- zvládá improvizaci dle návodu pedagoga a zadané formy
- interpretuje náročnější skladby různých uměleckých stylů
- je schopen samostatně nastudovat skladbu a realizovat své hudební představy

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Souborová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a souborové hry**

5.19. Studijní zaměření Hra na violoncello

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na violoncello	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: smyčcový soubor, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na violoncello

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá správné držení nástroje
- ovládá hru pizzicato pravou rukou
- umí postavit levou ruku do první polohy a uchopit smyčec
- zvládá hru v dolní a horní polovině smyčce
- dokáže levou rukou střídát hru prsty v pizzicato a následně spojit funkce levé i pravé ruky současně

2. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku v první základní poloze
- dovede zahrát 2 noty legato
- je schopen střídát hru na 2 strunách i v legatu
- umí intonovat přiměřeně věku a schopnostem a ovládá plynulou výměnu smyky i při nestejně rychlosti tahu smyčce
- zvládne zahrát durovou stupnici v rozsahu jedné oktávy

3. ročník

Žák:

- využívá hru 3 a více not legato
- dokáže zahrát první širokou polohu pomocí sníženého prvního prstu a rozlišuje postavení levé ruky v poloze široké a úzké
- hlídá intonaci při střídání obou poloh
- hlídá kvalitu tónu a dynamiku

4. ročník

Žák:

- hraje další širokou polohu, pomocí posunu palce zároveň s prstem 2, 3 a 4
- využívá výměnu mezi první a čtvrtou polohou
- kontroluje intonaci při těchto výměnách
- zvládá reprodukovat složitější rytmický zápis s využitím šestnáctinových not a hru v tečkovaném rytmu je schopen hrou přiměřeně vyjádřit náladu skladby
- hraje durové stupnice v rozsahu 2 oktáv, mollové v rozsahu jedné oktávy

5. ročník

Žák:

- zvládá střídání úzké a široké polohy zahraje přirozené flažolety
- zahraje další výměny poloh a to 2 a 3 a jejich kombinace s již zvládnutou výměnou poloh 1 a 4
- zvládá cvičení pro hraní vibrata
- dovede reprodukovat melodii podle zápisu i s hudebním výrazem, dynamikou a frázemi
- hraje stupnice durové a mollové do 2 oktáv

6. ročník

Žák:

- zvládá plynulou výměnu probraných poloh
- využívá při hře jejich kombinace v úzké i široké poloze
- hlídá čistotu intonace a kvalitu tónu
- ovládá střídání smyků detaché, martelé, portamento a legato
- využívá při hře vibrato a dynamiku
- tvoří melodii a hudební frázování
- dynamicky a tempově odlišuje studované skladby
- při hře probíraných stupnic hraje postupný kvintakord ve 2 oktávách

7. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku v probraných polohách 1 – 5
- uplatňuje výrazové a dynamické prostředky
- při nácviu a interpretaci skladeb chápe notový zápis po rytmické i melodické stránce
- zvládá technická úskalí dané skladby
- dokáže zahrát z listu skladbu přiměřené obtížnosti
- dokáže naladit svůj nástroj

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dokáže koordinovat funkce pravé i levé ruky
- je schopen orientovat se v probraných polohách
- zvládá probrané typy smyků
- rozlišuje hru v úzké a široké poloze
- zvládá samostatně nastudovat skladbu přiměřené obtížnosti jak technicky, tak výrazově

2. ročník

Žák:

- využívá hru v probraných polohách
- hraje v palcové poloze
- dokáže číst noty a hrát v tenorovém klíči
- zvládá smyk spiccato
- umí zahrát durovou stupnici v rozsahu 3 oktáv
- je schopen interpretovat zadanou skladbu včetně dynamiky, agogiky a výrazu

3. ročník

Žák:

- zvládá výměny a střídání poloh 1 – 6 a využívá v nich současně střídání úzké a široké polohy
- využívá různé kombinace smyků
- orientuje se v probraných prstokladech
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu

4. ročník

Žák:

- využívá volný pohyb levé ruky na hmatníku a probrané smyky
- pracuje s barvou, výrazem, vibratem a kvalitou tónu
- orientuje se notovém zápisu
- dokáže stylově interpretovat svou hrou různá hudební období
- umí hudebně rozlišit a způsobem hry vyjádřit specifické rozdíly mezi hrou sólovou, komorní a orchestrální

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.20. Studijní zaměření Hra na bicí

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na bicí	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: kapela, sbor instrumentalistů nebo lidový soubor – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na bicí

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá základní návyky hry - držení těla, držení paliček, uvolnění rukou, vedení úderu
- formou ozvěny zopakuje rytmus po učiteli
- je schopen zahrát cvičení ve správném tempu
- rozlišuje noty celé až osminové, včetně pomlk
- na malý buben hraje ve 2/4 a 4/4 taktu
- je schopen správně držet tělo a paličky
- při hře vnímá pojmy rychle-pomalů, silně-slabě
- orientuje se v rytmickém zápise jednoduchých cvičení

2. ročník

Žák:

- na malý buben zahraje víření v pomalé fázi
- pojmenuje jednotlivé části bicí soupravy a zvládne na ni zahrát základní rytmus ve 4/4 taktu, který umí přečíst z not
- rozlišuje hodnoty not od celé po šestnáctinovou, včetně pomlk
- ovládá základní techniku hry na jednoduché perkusní nástroje, např. tamburínu
- na malý buben a soupravu zvládá jednoduché střídavé údery v pomalém tempu
- při hře na malý buben se orientuje ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu

- na melodické bicí nástroje (např. xylofon) zvládá správně tvořit tón a držet paličky a zahraje na něj jednoduchou píseň či melodii

3. ročník

Žák:

- s ohledem na správný úder a jeho vedení si samostatně koriguje držení paliček; hraje rytmickou stupnici od čtvrtových po šestnáctinové hodnoty not v obou směrech
- hraje sólové skladby na malý buben i bicí soupravu
- při hře používá tři základní úrovně dynamiky (p, mf, f)
- zahraje vír na malý buben
- zahraje osminovou triolu
- hraje durové stupnice a jednoduché etudy
- na bicí soupravu doprovodí nahrávku nebo skladbu s klavírem a uplatňuje v její hře jednoduché breaky

4. ročník

Žák:

- na malý buben ovládá techniku dvojkového hraní a jednoduché přírazy
- plně ovládá čtení notace pro bicí soupravu
- hraje rytmickou stupnici v celém rozsahu, zvládá hru tečkovaného rytmu a synkop
- správně si sestaví i seřídí nástroj
- zahraje cvičení v 3/8 a 6/8 taktu, šestnáctinovou triolu a sextolu
- do hry vkládá improvizaci a tvoří breaky
- na xylofon ovládá hru stupnic dur a moll

5. ročník

Žák:

- v pomalém tempu zahraje dvojité údery oběma rukama
- naladí bicí soupravu
- orientuje se v problematice nepravidelných čtvrtových taktů (např. 5/4)
- vystihne náladu skladby
- zvládá hru přiměřeně těžkých skladeb z listu
- na xylofon ovládá víření na osminové a čtvrtové notě

6. ročník

Žák:

- obohacuje hru o nové prvky (např. dvojúhozy, dvojité přírazy)
- na bicí soupravu praktikuje hru složitějších skladeb z not
- zná orchestrální nástroje jako tympány, duo činely, zvony a zvládá čtení jednoduché partitury pro bicí nástroje
- hraje z listu snadná cvičení na malý buben i bicí soupravu
- rozezná základní hudební styly (např. rock, jazz, latinsko – americký, lidová hudba)

7. ročník

Žák:

- zvládá složitější techniku hry na perkusní nástroje; na melodické nástroje hraje skladby a etudy úměrně svým schopnostem
- při hře na bicí soupravu hraje rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích

- orientuje se v polyrytmické struktuře; při hře používá různé druhy víření a experimentuje s různými druhy paliček a jejich držením
- zná zásady správného a efektivního cvičení; ke hře si samostatně připraví nástroje
- hraje z listu snadná cvičení na malý buben, bicí soupravu i xylofon
- samostatně pracuje s hudební nahrávkou

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku.

Žák:

- správně drží tělo a paličky
- při hře uplatňuje správné tempo a dynamiku
- na malý buben zopakuje formou ozvěny jednoduchý rytmus po učiteli
- orientuje se v rytmičtém zápise jednoduchých cvičení

1. ročník

Žák:

- je schopen se kvalitně připravit do výuky, užívá vlastní invence
- při hře vyjádří základní výraz skladeb (agogika, dynamika, tempové rozlišení)
- vnímá hru ostatních hráčů v souboru a přenáší do hry vlastní interpretaci
- plynule hraje z listu a čte složitější partitury bicích nástrojů
- ovládá základní principy koordinace hry
- zvládá složitější doprovody

2. ročník

Žák:

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky
- zvládá nové prvky na malý buben (styly, držení paliček apod.)
- je schopným hráčem v kolektivní hře, do které aplikuje své vlastní hudební myšlenky formou improvizace
- prohlubuje si znalost rytmů a složitějších doprovodů
- plynule hraje z listu a čte složitější partitury bicích nástrojů
- zvládá hru na tympany

3. ročník

Žák:

- ovládá pokročilou hru s metronomem
- do hry zapracovává vlastní představu
- chápe další nepravidelné takty, např. 9/8 takt ve frázování např. 2+2+2+3 nebo 3+2+2+2
- vhodně interpretuje styl
- vyhledává skladby podle vlastního zájmu

4. ročník

Žák:

- popíše historii a vývoj hry na bicí nástroje
- zvládá jednoduchou opravu nástroje
- umí si vybrat blány a paličky pro potřebu své hry
- samostatně využívá různé technické prvky při hře na bicí nástroje
- přečte jednoduchou partituru pro bicí nástroje
- vhodně interpretuje a zhodnotí náročnější skladbu
- sám si připraví a interpretuje improvizované sólo

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

5.21. Studijní zaměření Elektronické zpracování hudby

Toto studijní zaměření reaguje na současný dynamický rozvoj digitálních technologií a na jejich dostupnost širokému spektru zájemců o jejich využití jak v amatérském, tak v profesionálním provedení.

Během studia se studenti seznámí s důležitými technologiemi záznamu a úpravy zvuku, s ozvučováním a nahráváním hudebních akcí.

Po absolvování tohoto studia mohou studenti získané znalosti využít ke svým amatérským výkonům na poli hudebním či technickém a mohou jim otevřít cestu i k profesionálním možnostem v této oblasti - nabízejí se profese jako zvukový technik nebo technik nahrávacího studia.

Škola nabízí čtyřleté studium na II. stupni studia.

Ke studiu mohou nastoupit studenti starší 14 let, nejlépe absolventi I. stupně hudebního oboru. Při přijímacím řízení musí uchazeč prokázat potřebné znalosti hry na hudební nástroj, ovládání PC a musí mít možnost soukromě používat příslušnou techniku.

Výuka probíhá v maximálním počtu 4 studentů.

Dílní vybrané výstupy vycházejí ze současných podmínek školy.

Učební plán II. stupně

Předměty	Týdenní hodinová dotace				Celkem během studia
	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	
Záznam a zpracování zvuku	1	1	1	1	4
Nástrojová praxe	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Počítačová notace	0,5	0,5	0,5	0,5	2
Celkem v ročníku	2	2	2	2	8

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Záznam a zpracování zvuku

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zná základní vlastnosti zvuku, jeho šíření, vliv na lidský organismus
- zná základní pojmy elektroakustiky - zvuk, frekvence, vlny, napěťové úrovně, šum, brum apod.
- zná základní pojmy ozvučovací techniky (zesilovač, mikrofon, mixážní pult, reproduktory, kabeláž, kombo apod.)
- zná základní pojmy záznamové techniky (analogový-digitální záznam, stereomagnetofon, minidisk, PC, HDR systém)
- rozezná midi a wav či mp3 soubory
- provede pod vedením učitele zapojení ozvučovací aparatury, připraví podmínky v místnosti k nahrávání pomocí mikrofonů, nastaví parametry na mixážním pultu
- provede vlastní hrou záznam z klávesového nástroje ve formátu midi
- provede vlastní hrou na nástroj záznam do počítače, snímá pomocí mikrofonu vlastní zpěv a mluvené slovo, které smíchá na mixážním pultu a nahraje do počítače
- pod vedením učitele zvládá jednoduché nahrávání v exteriéru
- pod vedením učitele zvládá jednoduché samplování
- pomocí základního softwaru (např. Audacity, Cakewalk, GarageBand, Logic Pro) provede základní úpravu nahrávky v PC – úprava hlasitosti, fade in – out, stříh skladby, převod na mp3, vypálení na CD

2. ročník

Žák:

- orientuje se v základním vybavení digitálního studia (PC, zvuková karta, VST pluginy, monitory, digitální rekordéry, midi klaviatura)
- umí rozlišit a vysvětlit jednotlivé druhy mikrofonů a způsoby jejich použití při nahrávání
- umí nastavit a připravit mikrofonní techniku na záznam v interiéru, nastavit mixážní zařízení a ozvučovací techniku popř. další nástroje
- pod vedením učitele nahrává v exteriéru a získané zvuky umí upravit – zbavit šumu, neafektovat apod.
- umí stáhnout z internetu píseň nebo konvertovat video do mp3, nahrávku upravit popř. doplnit svým zpěvem, slovem či efekty atd.

- umí stáhnout midi soubory (zdarma či placené) z internetu, otevřít v příslušném editoru, upravit nástrojovou stopu, uložit v příslušném formátu
- audio soubory upravuje v programech (např. Audacity, Cakewalk, GarageBand, Logic Pro)
- orientuje se v jednotlivých stopách nahrávky, jednoduchou editací upraví či opraví chyby a soubor uloží a přehraje

V rámci postupových zkoušek:

- na konci druhého ročníku vypracuje seminární teoretickou práci s nákresem ozvučení hudební skupiny na živém vystoupení a popisem jednotlivých nástrojů a pódiové techniky
- vykoná praktickou zkoušku znalostí a použití příslušné nahrávací techniky

3. ročník

Žák:

- sám navrhne vhodnou metodu nahrávání a připraví techniku ke snímání nástrojů v interiéru (akustická kytara, baskytara, piano, bicí souprava, zpěv, dechové nástroje apod.)
- zvládá nahrávání v exteriéru pomocí jednoduchého hardware zařízení
- vytvoří databázi nahraných zvuků a umí ji kreativně využít při tvorbě skladby
- orientuje se v příslušném hudebním software a hardware, zaměřuje se na zpracování zvuku v profesionálních programech
- umí nastavit v PC v příslušném softwaru projekt, pojmenuje ho, vytvoří a nastaví audio stopy na vícestopý záznam
- nahrávku doplní různými efekty - echo, reverb, chorus, kompresor, vibrato, vocoder apod.
- provede s pomocí učitele jednoduchou editaci záznamu, jeho uložení, popř. konverzi do různých formátů, vypálení na CD
- ze staré gramofonové nahrávky redukuje šum, upraví hlasitost a úroveň signálů
- umí upravit hudební základ písně a k němu dohraje zpěv (vlastní nebo po dohodě s pěveckým oddělením)
- používá odborné výrazy, orientuje se ve slovníku odborných výrazů
- navštíví 2x ve školním roce živou hudební produkci – koncert, ples (zábava) a konzultuje svoje vědomosti se zvukovými technikami

4. ročník

Žák:

- používá znalosti a praktické dovednosti získané předchozím studiem
- samostatně nahrává do více stop jak v interiéru pomocí studiové techniky, tak v exteriéru pomocí jednoduchého hardware zařízení
- kreativně pracuje s nahrávkami – za pomoci sampleů, nahrávek a efektů vytvoří vlastní skladbu ve vybraném softwaru
- sám aktivně vyhledává ve svém bydlišti hudební akce, na kterých je možno se seznámit s nahrávací a ozvučovací technikou
- navštěvuje školní koncerty, samostatně nebo se svými spolužáky akci ozvučí, připraví mikrofony na nahrávání, nastaví projekt v PC
- vzniklé nahrávky upraví, exportuje a vypálí jako hudební CD a předá příslušným účinkujícím

V rámci absolventských zkoušek:

- na konci čtvrtého ročníku vypracuje teoretickou seminární práci i s nákresem přípravy na nahrávání rockové skupiny (nejběžnější alternativa)

- vykoná praktickou zkoušku znalostí a použití nahrávací techniky (provede samostatné nastavení techniky při záznamu akustického koncertu na sále školy, popř. pro tyto účely sestaví a řídí tým spolužáků)
- vytvořený záznam upraví a provede jeho prezentaci na internetových stránkách školy

Nástrojová praxe

II. STUPEŇ:

V rámci studijního zaměření Elektronické zpracování hudby se student seznámí s elektronickými hudebními nástroji, které se dle svých individuálních dispozic naučí používat. Výuka je zaměřena na oblast populární hudby a integruje do praxe poznatky z ostatních předmětů tohoto studijního zaměření.

1.-4. ročník

Žák:

- chápe základní rozdíl mezi elektronickými hudebními nástroji (keyboard, syntetizér, sampler, digitální klavír, zvukový modul, efekt)
- zvládá samostatně jednoduché smplování pomocí přenosného hardware sampleru
- umí upravit na syntezátoru libovolný zvuk
- vytvoří si vlastní databázi efektových zvuků v syntezátoru
- dokáže nastavit zvukový modul či efekt a použít ho při hraní na hudební nástroj
- nahraje do sekvenceru nástroje stopu, kterou pak ve formě midi souboru nahraje do PC
- podle možností školy se seznámí s dalšími nástroji jako hammondovy varhany, elektrická kytara, elektrická baskytara, elektrický kontrabas, elektrické bicí, dechový syntezátor, theremin, DJ pulty, grooveboxy, efektové procesory apod.

Počítačová notace

II. STUPEŇ:

1.-4. ročník

Žák:

- zvládá základy notace v programu MuseScore či Sibelius
- umí v programu vytvořit partituru – pojmenovat ji, přidat autora hudby či slov
- umí přidat do partitury nástroje, změnit metrum, tóninu, či označení tempa
- provede zápis not písňe, přidá dynamická znaménka, akordické značky, text písňe, repetice
- umí vytvořit barevné noty pro Boomwhackers
- výslednou partituru exportuje do formátu pdf a vytiskne
- z partitury vytvoří party pro jednotlivé nástroje
- soubor převede do audio formátu či formátu midi

5.22. Studijní zaměření Hra na kontrabas

Kontrabas je nejhlubší smyčcový nástroj. Má své přirozené místo v nejrůznějších souborech hudby artificiální, jazzové a lidové, rovněž se uplatňuje jako sólový nástroj.

Škola v současnosti nemůže zapůjčit nástroj, je ovšem možné si domluvit hodiny na cvičení na nástroje v ZUŠ (dva nástroje $\frac{3}{4}$, jeden celý, jeden elektrický). Ke studiu může být přijat žák, který levou rukou (1. - 4. prstem v jedné poloze) obsáhne interval velké sekundy tj. dostatečně fyzicky vyspělý. Při studiu se přihlíží k individualitě a schopnostem každého žáka.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: smyčcový soubor, sbor instrumentalistů, lidový soubor nebo kapela – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na kontrabas

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- popíše jednotlivé části nástroje
- naladí nástroj s asistencí učitele
- předvede správný postoj při hře na nástroj a správné držení smyčce
- hraje stupnice vhodné (z hlediska jejich hraní) v půlpoloze
- na jednoduchých lidových písních předvede tvoření tónu a koordinaci pravé a levé ruky doprovází písně hrou pizzicato
- kontroluje intonaci sluchem, hmatem i zrakem

2. ročník

Žák:

- zvládá smyk: středem, dolní polovinou, horní polovinou, celým smyčcem, détaché h
- hraje legato na jedné struně, noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové a osminové v třídobém a čtyřdobém taktu
- dynamicky rozliší p a f, zahraje crescendo a diminuendo

3. ročník

Žák:

- hraje smyky détaché i legato s důrazem na hru volným zápěstím a tvorbu barevného tónu, pozná noty a pomlky celé, půlové, čtvrtové, osminové a šestnáctinové v třídobém a čtyřdobém taktu
- hraje stupnice s akordy, písně, skladbičky a malé etudy
- přednesově vypracuje hrané písně a skladby
- je zběhlý ve čtení notového zápisu
- hraje v půlové a l. poloze
- hraje vybrané stupnice a akordy z not i bez nich

4. ročník

Žák:

- zahraje smyky détaché i legato s důrazem na hru volným zápěstím a tvorbu barevného tónu hraje s dynamikou
- zvládá různé způsoby výměny poloh na jedné struně i na strunách sousedních
- hraje složitější rytmické útvary (ligaturu, triolu, tečkované rytmy)
- zahraje stupnice a akordy v rozsahu jedné oktávy

5. ročník

Žák:

- zná historii a vývoj kontrabasu
- hraje přípravná cvičení pro vibrato
- pohotově čte notový zápis
- hraje v duu či v triu
- hraje skladby různých žánrů

6. ročník

Žák:

- zná významné hráče a pedagogy kontrabasové hry
- hraje náročnější smykové techniky např. kombinace legato, detache, pizzicato, nácvik hry spiccato
- hraje synkopy
- zahraje stupnice a akordy v jedné až dvou oktávách

7. ročník

Žák:

- používá různé varianty prstokladů
- samostatně naladí nástroj
- zahraje skladby z paměti
- rozpozná formu hudební skladby
- interpretuje podle hudebního slohu (stylová interpretace)

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku i ve vyšších polohách
- hraje s intonační jistotou v rozsahu probraných poloh
- projevuje rytmické a harmonické cítění v doprovodech i v sólové hře
- hraje vibrato

2. ročník

Žák:

- hraje prstokladem s použitím 3. prstu
- zvládá složitější rytmické kombinace např. synkopické, tečkované, trioly, kvintoly
- zvládá hru staccato a spiccato
- hraje dynamiku v rozsahu pp – ff vibrovaného i rovného tónu

3. ročník

Žák:

- hraje plynule a přesně výměny poloh
- dokáže samostatně vyměnit struny
- zvládá synchronizaci pravé a levé ruky v rychlých technických pasážích
- improvizuje podle akordových značek

4. ročník

Žák:

- hraje z paměti i z listu
- používá vibrato s ohledem na vhodnost jeho využití v daném typu skladby
- hraje flažolety
- hraje stupnice a akordy ve dvou i třech oktávách
- hraje přednesové skladby ve vyšších polohách

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Souborová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a souborové hry**

5.23. Studijní zaměření Hra na basovou kytaru

Basová kytara je z hlediska vývoje nástupcem klasického kontrabasu. Hra na ni zahrnuje jak funkci harmonickou, tak funkci rytmickou. Má své přirozené místo v nejrůznějších souborech. Škola v současnosti nemůže zapůjčit nástroj, proto podmínkou k přijetí ke studiu je vlastnictví jak nástroje, tak příslušné aparatury. Při studiu se přihlíží ke schopnostem každého žáka.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Hra na basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						
Souborová hra*				1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2	1-2

* Souborová hra je povinně volitelný předmět, podle kapacity v jednotlivých souborech a na základě konzultace s učitelem lze vybrat jeden nebo více z těchto předmětů: kytarový soubor, sbor instrumentalistů, lidový soubor nebo kapela – viz kapitola 5.2. Komorní a souborové hry.

Pozn.: Souborovou hru lze absolvovat také studiem oboru – Sborový zpěv.

Pozn.: O zařazení žáka do komorní nebo souborové hry rozhoduje třídní učitel.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na basovou kytaru

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- seznámí se a umí popsat jednotlivé části nástroje
- správně drží nástroj
- rozpozná notu/pomlku celou a půlovou a umí je zahrát v notovém zápisu

2. ročník

Žák:

- zahraje v rámci I. polohy tóny s křížky a béčky na strunách G, D, A
- zahraje dle notového zápisu noty celé, půlové a čtvrtové
- zahraje notový zápis s předznamenáním do dvou béček

3. ročník

Žák:

- hraje podle notového zápisu i noty osminové
- předvede znalost tečkovaného rytmu a synkop a tyto používá při hře
- zahraje notový zápis s předznamenáním do tří béček

4. ročník

Žák:

- ovládá hru se všemi naučenými rytmickými útvary v I. poloze
- předvede hru v 6/8 taktu a umí jej rozdělit do dvou skupin
- hraje v tónině e moll
- zařadí se do souborové hry

5. ročník

Žák:

- rozšiřuje svou rytmickou škálu o šestnáctinové noty
- v pomalém tempu zahraje všechny rytmické útvary osminových a šestnáctinových not včetně použití ligatur
- v levé ruce zvládá rytmický interval

6. ročník

Žák:

- hraje s posunutou rukou ve II. poloze
- používá staccato při dodržování rytmického tempa
- zahraje noty s posuvkami, odrážkami a enharmonické záměny

7. ročník

Žák:

- zvládá velkou a malou triolu, dokáže ji aplikovat na jednom tónu
- hrou v alla breve taktu předvede swingové frázování
- předvede hru ve III. poloze

II. STUPEŇ:

Přípravné studium II. stupně

Toto studijní zaměření je určeno žákům, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia a pro přijetí do II. stupně základního studia splňují kritérium věku.

Žák:

- správně drží nástroj a má výhodně postavenou pravou i levou ruku
- rozdělí noty a pomlky podle rytmických hodnot, přečte názvy not z notového zápisu, aplikuje notový zápis do hmatů
- zahraje stupnici v rozsahu jedné oktávy
- zahraje cvičení z probírané školy odpovídající jeho schopnostem

1. ročník

Žák:

- uvědoměle používá znalosti a dovednosti z předchozího stupně
- při hře využívá I. – III. polohu
- předvede hru durových a mollových stupnic v daném rozsahu
- zahraje v tóninách do čtyř křížků

2. ročník

Žák:

- aplikuje hru ve III. poloze
- hrou skladeb prokáže orientaci v tóninách se třemi béčky a čtyřmi křížky
- předvede vytvoření jednoduché basové linky podle akordických značek

3. ročník

Žák:

- hrou skladeb v různých tóninách prokáže jistotu hry
- přečte a zahraje složitější rytmicizace s použitím šestnáctinových not, včetně tečkování a ligatur
- zahraje skladby do IV. polohy včetně jejich výměn

4. ročník

Žák:

- zahraje různé rytmické variace v různých tóninách a jejich modulech
- rozšíří svůj rozsah do V. polohy
- nastuduje repertoár k absolventskému výkonu

Hudební nauka – viz kapitola **5.1. Hudební nauka**

Soubořová hra – viz kapitola **5.2. Komorní a soubořové hry**

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH VÝTVARNÉHO OBORU

6.1. Přípravné studium PVV

Učební plán:

	1. ročník	2. ročník
Přípravná výtvarná výchova	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Přípravná výtvarná výchova PVV

1.-2. ročník

Žák:

- kreslí, maluje, modeluje spontánně, reaguje na podněty z okolí, na zážitky a představy, uplatňuje fantazii
- spontánně a bez obav používá jednoduché formy výtvarného projevu, hraje si a experimentuje s různými materiály a nástroji plošné a prostorové tvorby
- zná základní barvy, umí je mísit
- zapojuje se do kolektivní práce, respektuje ostatní žáky, nebojí se hovořit o své práci i práci ostatních, seznamuje se s tvorbou ilustrátorů a jiných výtvarných tvůrců

6.2. Studijní zaměření Plošná a prostorová tvorba

Cílem výtvarného oboru je:

- naučit žáka výtvarně se projevovat
- vytvořit kreativní prostředí s přátelskou a tolerantní atmosférou, založenou na dobrovolné spolupráci a respektu k individualitě žáka
- vést žáka při řešení výtvarného problému k pochopení širších souvislostí a tím kladně působit na etický rozvoj jeho osobnosti

Výuka probíhá v tříhodinových blocích.

I. stupeň

Hlavním cílem výtvarné tvorby na I. stupni je rozvoj osobnosti žáka – jeho sebeuvědomění, rozvoj fantazie a tvořivosti, originálního myšlení a prožitku. Základem výuky je projektová výuka – řetězení námětů – žák se se zvoleným tématem seznámí hlouběji, z více stran, vnímá celistvost a souvislosti.

II. stupeň

Žák směřuje k individuální, samostatné a originální tvorbě. Využívá plně nabytých vědomostí a dovedností, které mu umožní svébytným způsobem se vyjadřovat k otázkám sociálním i kulturním. Výuka je individuální, žák společně s ostatními pracuje při úkolech vztahujících se ke studijní práci či souvisejících s výukou výtvarné kultury.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Plošná tvorba	1-2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Prostorová tvorba	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Výtvarná kultura*											

*Výuka předmětu Výtvarná kultura nemá hodinovou dotaci, obsah učiva je začleněn do ostatních předmětů, které doplňuje. Předmět není klasifikován.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Plošná tvorba

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- užívá základní kreslířské výtvarné techniky – kresbu dřívkem, kresbu olejovým pastelem, měkkou tužkou, kresbu perem a uhlem
- kombinuje výtvarné techniky

2. ročník

Žák:

- spontánně kreslí své zážitky a představy, všímá si prostředí příběhu
- všímá si přírodních a materiálových struktur, jejich stavby a opotřebení

3. ročník

Žák:

- umí rozlišit a použít jednotlivé malířské prostředky: malba temperou, malba akvarelem, malba všemi druhy pastelů
- kombinuje malířské a kreslířské techniky podle vlastního záměru nebo záměru učitele

4. ročník

Žák:

- zná vlastnosti a možnosti výtvarných technik
- dokáže rozpoznat výrazové kvality bodu, linií
- umí se inspirovat realitou a se subjektivním posunem ji vyjádří

5. ročník

Žák:

- všímá si hry světla a stínu, danou osvětlením modelu
- ve studijní kresbě uplatní objektivní zpodobení věcí, zátiší, krajiny
- barvou spontánně vyjádří monumentální témata a témata se silným emočním nábojem

6. ročník

Žák:

- umí si vybrat malířskou techniku podle vlastních potřeb a svého výtvarného typu
- pozná vlastnosti barev a jejich kompozice ve výtvarné etudě
- barevnou harmonii a kontrast, barevný rytmus, vztah popředí a pozadí

7. ročník

Žák:

- namaluje subjektivně laděné studie reality nebo objektivní studie v omezené či lokální barevnosti – věcná malba, malba zátiší, krajiny, portréty
- experimentuje s netradičními materiály a variantami výtvarných technik
- umí použít účinky tvaru, barev a světla k vyjádření reality
- umí použít možnosti vlastního těla ve výtvarných akcích

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- kreslí a maluje ve zvýšené míře podle skutečnosti zátiší a portrét

2. ročník

Žák:

- pracuje s internetem např. vyhledávání uměleckých děl
- umí analyzovat podněty ze svého okolí a transformuje je do volné tvorby

3. ročník

Žák:

- převede realitu do volné tvorby
- používá vlastnosti výtvarného jazyka ve vlastní tvorbě

4. ročník

Žák:

- samostatně tvoří a konzultuje s učitelem individuální projekt

Prostorová tvorba

1. ročník

Žák:

- používá hlinu, a to jak sochařským, tak keramickým způsobem
- vymodeluje ploché kachle s běžnými i netradičními náměty

2. ročník

Žák:

- ztvární figurální motivy v prostoru
- používá tvárné materiály, zná jejich vlastnosti

3. ročník

Žák:

- tvaruje papír jako základní materiál
- umí tvarovat a kombinovat další materiály - textil, igelit nebo drát, pletivo a motouz

4. ročník

Žák:

- zkomponuje prostorovou etudu z materiálů nových nebo deklasovaných

5. ročník

Žák:

- vytvoří kompozici v ploše (land art) – struktury z přírodnin vyplňující daný tvar

6. ročník

Žák:

- v prostoru umí komponovat pravidelné a nepravidelné sestavy, dodržuje požadavky na členitost tvarových variací

7. ročník

Žák:

- ovládá správné technologické postupy při práci s hlinou

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- vytvoří nefigurativní plastiku

2. ročník

Žák:

- modeluje nízký, střední a vysoký reliéf realistického pojetí

3. ročník

Žák:

- vyjadřuje se prostorově v různých materiálech

4. ročník

Žák:

- samostatně řeší výtvarné problémy

Výtvarná kultura

1. ročník

Žák:

- se seznamuje jednoduchou formou s dějinami výtvarné kultury při setkávání s reprodukcemi výtvarných děl při výuce

2. ročník

Žák:

- rozpozná ilustrátory dětských knížek

3. ročník

Žák:

- porovná umělecká díla při společných návštěvách výstav
- umí využít výrazové možnosti barev

4. ročník

Žák:

- ve své výtvarné činnosti umí využít kontakty s výtvarným uměním

5. ročník

Žák:

- pracuje s internetem např. při vyhledání informací o uměleckých slozích

6. ročník

Žák:

- určí druhy výtvarného umění

7. ročník

Žák:

- umí využít ve své samostatné práci inspiraci uměleckým dílem

II. STUPEŇ:

1.-4. ročník

Žák:

- pozná hlavní umělecké slohy a směry
- vnímá současné výtvarné umění v širších souvislostech, dokáže se jím inspirovat
- prezentuje se samostatně na školní výstavě
- dokáže propojit výtvarné umění s jinými druhy umění

6.3. Studijní zaměření Grafický design a počítačová grafika

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Malba a kresba pro design	2	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1
Grafický design	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Počítačová grafika					1	1	1	1	1	1	1

Pozn.: Výuka probíhá ve tříhodinových blocích.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Malba a kresba pro design

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá práci s tužkou
- osvojil si základy kompozice
- vytváří různé druhy povrchových struktur a tahů
- zvládl cvičení pomocí pravé mozkové hemisféry

2. ročník

Žák:

- ovládá kresbu geometrických předmětů
- rozumí prostorovým vztahům
- osvojil si základy malby, teorii barev
- zná a využívá princip kontrastů

3. ročník

Žák:

- seznámil se se základy kompozice
- osvojil si základy perspektivy
- upevnil základy studijní kresby a malby
- seznámil se s designem, ví, k čemu se dá použít

4. ročník

Žák:

- vytváří v kresbě i v malbě náměty, které lze následně upravit do digitální podoby
- seznámil se s kombinovanou (smíšenou) technikou
- zvládá klasickou kresbu dle modelu
- seznámil se s malbou a kresbou významných umělců

5. ročník

Žák:

- ovládá práci s písmem
- zná základy typografie, vytváří vlastní typografickou řadu
- nachází vlastní netradiční přístupy při zpracování námětu
- vytváří vlastní ilustrace ke konkrétnímu titulu

6. ročník

Žák:

- umí předvídat následné možnosti využití kresby a malby pomocí digitálních nástrojů
- navrhuje barevné kompozice pro jednotný vizuální styl
- umí citlivě využívat přednastavené malířské styly

7. ročník

Žák:

- tvůrčím způsobem pracuje s přejatým materiálem
- je schopen zcela samostatně pracovat na vlastním projektu
- je schopen vytvořit ucelenou výtvarnou řadu pro svou prezentaci, nebo k talentovým zkouškám na střední uměleckou školu

II. STUPEŇ:

1.-4. ročník

Žák:

- umí hledat vlastní originální cestu pro vyjádření
- konfrontuje své práce na společných výstavách a soutěžích

Grafický design

I. STUPEŇ:

1.-3. ročník

Žák:

- se orientuje v účincích barev
- se uvědomuje účinky tvaru a prostoru
- vnímá vztah barvy a písma
- ví, jak zdůraznit nejdůležitější informaci
- pozná různé druhy kompozičních strategií
- umí rozdělit písma podle stylu

4.-7. ročník

Žák:

- je schopen vyjádřit prostor (využívá své znalosti o perspektivě)
- umí vyjádřit náladu pomocí barev a tvarů
- se orientuje v knižním designu
- ovládá možnosti vyjádření obalového designu.
- skládá grafické prvky do volné obrazové kompozice (koláž)
- porozuměl vizuálnímu vztahu písma a obrazu
- umí vytvořit jednotný vizuální styl
- zvládá různé postupy přeměny písma na obraz, intuitivní uspořádání
- je seznámen se současnými i minulými trendy designu

II. STUPEŇ:

1.-4. ročník

Žák:

- našel vlastní originální cestu pro vyjádření
- zná výhody porušování současných pravidel grafického designu a zkouší je použít
- umí vyjádřit svůj názor (postoj) pomocí tvorby

Počítačová grafika

I. STUPEŇ:

5. ročník

Žák:

- orientuje se v základních funkcích grafické aplikace
- umí používat jednoduché nástroje pro tvorbu vektorové grafiky
- rozezná vektorovou grafiku od bitmapové
- ovládá nástroje pro tvorbu animace v programu
- zvládá základní funkce grafické aplikace
- experimentuje s vlastnostmi nástrojů a jejich nastavením

6. ročník

Žák:

- zvládne upravit fotografii v bitmapovém programu
- zná rozdíl u barevných systému RGB/CMYK
- vybírá vhodné formáty pro výstup, vhodně ukládá, exportuje, importuje
- samostatně volí vhodné nástroje pro tvorbu
- umí využívat externích zdrojů a dále zpracovávat dle vlastní fantazie
- orientuje se v nastavení textu a jeho vlastnostech
- používá vlastní kresbu a malbu do grafických návrhů
- vytváří fotomontáže podle vlastní fantazie
- osvojuje si přípravu grafického návrhu pro tisk, orientuje se v zákonitostech sazby
- zajímá se o zpětnou vazbu na své dílo a snaží se na ni reagovat

7. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit layout pro různé tiskoviny
- uvědomuje si rozdílnost materiálů s ohledem na dílo
- zkoumá vliv výběru média pro tvorbu ilustrace
- je schopen zcela samostatně pracovat na vlastním projektu
- navrhuje webové stránky
- počítačový program plně využívá

II. STUPEŇ:

1.-4. ročník

Žák:

- vybírá si vlastní zaměření v oblasti počítačové grafiky a tyto znalosti prohlubuje
- má přehled o současném dění v počítačové grafice jak v Čechách, tak ve světě
- konfrontuje své práce na společných výstavách a soutěžích
- dokáže odhalit vlastní nedostatky a snaží se je zdokonalovat
- je schopen pracovat na vlastním projektu od prvotního návrhu po konečnou realizaci

7. VZDĚLÁVACÍ OBSAH TANEČNÍHO OBORU

7.1. Přípravné studium PTV

Učební plán:

	1. ročník	2. ročník
Taneční průprava	1	1
Hudební průprava	1	1

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Taneční průprava

1.-2. ročník

Žák:

- ovládá chůzi vpřed a vzad, běh vpřed a vzad, poskočný krok vpřed, cval stranou, krok přísunný, koníčkový přeskok
- zná základní polohy – sed zkřížmo, sed snožný, sed široký; leh vzadu pokrčmo, leh vpředu; klek se vzporem
- uplatňuje správné a vzosné držení těla v l. p. paralelní
- zvládá pohybové a taneční hry
- vytvoří ve skupině - řada, kruh, volný rozptyl, zástup

Hudební průprava

1.-2. ročník

Žák:

- reaguje na změny v hudbě: pomalu – rychle; vysoko – hluboko; staccato – legato; forte – piano

7.2. Studijní zaměření Taneční a pohybová výchova

Taneční obor vzdělává děti v oblasti pohybové, hudební a improvizací. Jeho úkolem je připravit tanečníka pro nejrůznější žánry a styly tanečního umění.

Část pohybová: žák si uvědomuje jednotlivé části těla a ovládá jednotlivé svalové skupiny. Vnímá své tělo jako celek a jeho pohyb je kultivovaný, harmonický a estetický.

Část hudební: žák dokáže pohybově ztvárnit hudební skladbu, dokáže citlivě reagovat na změny v hudbě a vnímá její emotivní složku.

Část improvizací: žák rozvíjí improvizací schopnosti, představivost a fantazii v těsné spojitosti s pohybem.

Součástí výuky tanečního oboru je korepetice – dle podmínek školy.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční průprava	1	1	1								
Taneční tvorba	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Současný tanec				2	2	2	2	2	2	2	2

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Taneční průprava

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- ovládá chůzi a běh v různém tempu, poskočný krok vzad, cval stranou, koníčkový přeskok, výskoky snožmo na místě, polkový krok vpřed, sousedská, dvojposkočný, leh na boku, kotoul vpřed a vzad
- zvládá pohyb v prostoru po zaoblených drahách (osmička)

2. ročník

Žák:

- umí valčíkový krok vpřed, skoky s obraty na místě
- ovládá jednotlivé svalové oblasti, podsun pánve v lehu, předklon, úklon, záklon v sedu, přednožení, unožení, zanožení v lehu i ve stoji
- dokáže spolupracovat ve skupině
- reaguje pohybem na zrychlování a zpomalování v hudbě

Lidový tanec

Žák:

- rozlišuje 2 a 3 doby takt
- zvládá polkový krok vpřed a s natáčením; sousedskou vyšlapávanou a přísunnou

3. ročník

Žák:

- rozdílně provede vedený a švihový pohyb
- zvládá přealovou techniku a krátké pohybové vazby

- vytáčí a vtáčí kyčelní kloub v základních polohách na zemi
- ovládá valčíkový krok vpřed a vzad v kombinaci s jednoduchým pohybem paží

Lidový tanec

- Žák umí lidové tance: Skočná, Polka, Řezanka, Obkročák

Základy klasického tance

- Žák ovládá základní pozice nohou – I., II. vytočená, pozice paží 1., 2., 3.; demi-plié, relevé, battement tendu; sauté v I. a II. p.

Taneční tvorba

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zvládá krátké pohybové vazby a taneční hry

2. ročník

Žák:

- dokáže pohybem vyjádřit náladu hudební skladby

3. ročník

Žák:

- zvládá kombinace tanečních kroků
- dovede složit cviky obratnosti do krátkých vazeb
- reaguje pohybem na změny v hudbě - zesilování a zeslabování
- vypracuje samostatně zadaný úkol

4. ročník

Žák:

- dokáže vytvořit jednoduchý pohybový motiv
- zvládá koordinaci pohybu v tanečních vazbách v polohách na zemi i v prostoru

5. ročník

Žák:

- pomocí svého těla vyjádří myšlenku
- vyřeší drobné prostorové a rytmické úkoly
- umí měnit tempo, rytmus a dynamiku pohybu v souladu s hudbou

6. ročník

Žák:

- je schopen vytvořit vlastní etudu
- ovládá práci s rekvizitou (velký šál, švihadla)
- dokáže pracovat ve dvojici
- improvizuje v souladu s harmonií a kulturou pohybu

Základy klasického tance

Žák:

- zvládá složitější kombinace u opory i v prostoru
- pracuje v postavení croisé a effacés na volnosti

7. ročník

Žák:

- pracuje samostatně, ve dvojici i ve skupině
- ovládá práci s libovolnou rekvizitou
- se aktivně zapojuje při tvorbě taneční kompozice a uplatní získané vědomosti

Základy klasického tance

Žák:

- ovládá točení na místě i z místa, na relevé i v plié
- umí assemblé, sissonne na místě i z místa
- vědomě koordinuje pohyb horních a dolních končetin

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- uplatňuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou
- uplatňuje cit a soustředění v jednoduché kontaktní improvizaci

2. ročník

Žák:

- zatančí krokovou variaci v nepravidelném taktu
- umí pracovat s prostorem – vertikála, horizontála, diagonála
- ovládá střížný skok s obratem

3. ročník

Žák:

- vytvoří taneční kompozici z vlastních pohybových zážitků
- umí pracovat s těžištěm těla (pánev, hrudník, hlava)
- pozná na druhých chybu, pojmenuje ji a opraví

4. ročník

Žák:

- používá odborné názvosloví
- dokáže pracovat s vnějším a vnitřním prostorem
- rozlišuje charakteristické znaky různých tanečních technik a stylů
- prezentuje svoji práci na veřejnosti
- dokáže diskutovat o dílech z různých uměleckých oborů

Současný tanec

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- zvládne rotaci trupu, kyvadlový švih, střížný skok, akrobatická cvičení, vlnu páteře vpřed, vertikální a horizontální osmičku, valčík v točení,
- umí předklon, úklon, záklon ve stoji

Lidové tance

Žák:

- zná základní kroky českých lidových tanců (Mazurka, Kolečkový dvojkrok, Mateník,...)

Základy klasického tance

Žák:

- provede rond de jambe, port de bras, sur le cou-de-pied
- zopakuje krátké kombinace

5. ročník

Žák:

- zvládá pérování tahem, pas de basque, valčíkový krok v točení
- zvládá práci v kleku na jednom kolenu, překážkovém sedu, uzlovém sedu
- používá izolace a kroužení jednotlivých částí těla

Základy klasického tance

Žák:

- ovládá III. a IV. vytočenou pozici nohou
- dokáže plié soutenu
- propojí základní klasické prvky v pohybu z místa

6. ročník

Žák:

- provede pohyb začínající impulsem
- ovládá kontrakce, vlny páteře ve stoji, suny hrudníku

Základy klasického tance

Žák:

- zvládá složitější kombinace u opory i v prostoru
- pracuje v postavení croisé a effacés na volnosti

7. ročník

Žák:

- sám vědomě zaujme správné držení těla v různých pozicích
- ovládá jednotlivé svalové oblasti na místě i při pohybu v prostoru
- si uvědomuje principy prováděného pohybu
- pohybově vyjádří krátkou hudební skladbu
- zvládá technicky i výrazově krátké pohybové etudy
- rozliší jednotlivé taneční styly

Základy klasického tance

Žák:

- ovládá točení na místě i z místa, na relevé i v plié
- umí assemblé, sissonne na místě i z místa
- vědomě koordinuje pohyb horních a dolních končetin

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- vytvoří taneční kompozici na dané téma
- složí jednotlivá pohybová cvičení do složitějších vazeb

2. ročník

Žák:

- je schopen kontaktní improvizace v malé i větší skupině
- pohybem reaguje na napětí, dynamiku a jejich jemné odstíny v hudbě

3. ročník

Žák:

- vymyslí vlastní pohybový motiv, který rozpracuje v čase a prostoru (vertikála, horizontála, diagonála)
- v improvizaci vytvoří vlastní pohyb k vyjádření myšlenky

4. ročník

Žák:

- vytvoří vlastní choreografii, ve které využije získané pohybové dovednosti

7.3. Studijní zaměření Scénický tanec

Scénický tanec je tancem výrazovým. Žáci se učí naplnit taneční formu divadelními a výrazovými prvky. Cílem je vytváření choreografií s příběhem, či myšlenkou.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Taneční průprava	1	1									
Lidový tanec	1	1									
Scénický tanec											
Současné techniky											
Taneční praxe			3	4	4	4	4	4	4	4	4
Pohybové divadlo											
Práce v souboru											

Pozn.: Výuka může být organizována v blocích. Uvedenými předměty postupuje získávání znalostí z oblasti taneční kultury. Na návrh učitele může ředitel žákovi povolit docházku do skupinové a kolektivní výuky již v dřívějších ročnících, popř. s vyšší hodinovou dotací.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- rozumí základním pravidlům správného držení těla ve smyslu statickém i kinetickém
- vnímá a prožívá základní prostorové pojmy a půdorysové dráhy pohybu
- rozlišuje základní dynamické stupně pohybu
- vědomě používá různá tempa včetně zrychlování a zpomalování, umí pracovat s pauzou
- zvládá základní druhy kroků pro pohyb z místa a dokáže je správně používat
- dokáže navazovat pozitivní partnerské vztahy v malé skupině
- zvládá základní prvky obratnosti
- aktivně vnímá hudební doprovod, je schopen reagovat na změny tempa, rytmu
- je připraven k velmi jednoduché krátké improvizaci vedené pohybovým, hudebním nebo tematickým zadáním
- přijímá a respektuje pravidla her
- je schopen práce s hlasem – říkadla, zvuky, zpěv

2. ročník

Žák:

- rozumí pravidlům správného držení těla a vědomě je přenáší do běžného života
- má správné návyky v používání svého těla, rozumí pojmu přirozený (správný, zdravý) pohyb

- dokáže používat základní prvky obratnosti
- vnímá a v pohybu aplikuje základní prostorové vztahy
- rozlišuje a vědomě používá základní dynamické stupně pohybu
- dokáže vnímat a vyjádřit pohybem dvoudobost, třídobost a čtyřdobost
- slyší a vyjadřuje pohybem jednoduché rytmické modely
- dokáže navazovat vzájemné pozitivní vztahy i ve větších celcích
- improvizuje na jednoduché náměty, podpořené hudebním doprovodem
- je schopen individuálního rozvoje práce s hlasem

3. ročník

Žák:

- rozumí pojmům - správné držení těla a vnitřní citlivost, vnímavost, představivost, hudební, prostorové i kolektivní cítění a dokáže s nimi pracovat v menší skupině
- rozlišuje a vědomě používá směry v pohybu na místě i v prostoru
- zvládá citlivě ovládat jednotlivé části těla při pohybu na místě v prostoru
- dokáže pracovat s rekvizitou a přijmout ji do pohybu i hry se samozřejmostí
- zvládá základní prvky obratnosti v praxi
- citlivě pracuje ve dvojici, ve fyzickém kontaktu - dokáže improvizovat na konkrétní zadání
- zvládá spojit jednoduché pohybové prvky v krátkou pohybovou variaci
- se samozřejmostí přijal řád hudebního frázování
- směřuje k zvládnutí gesta, pochopení významu gesta, pohybu při tvorbě choreografie
- je schopen tělem vyjádřit hudební melodii, vnímá a vyjadřuje hudební frázování
- chápe po přesném zadání pedagoga jednotlivé prvky abstrakce v tvorbě (pohyb, výtvarno)

4. ročník

Žák:

- dobře zvládá koordinaci, propojení pohybů celého těla
- zvládá náročnější prvky lidového tance
- samostatně tvoří jednoduché pohybové vazby na základě vlastních pohybových zkušeností
- má osvojené základní pohybové principy současného tance
- přirozeně vnímá v hudbě: rytmus, melodii, dynamiku, náladu skladby a podvědomě ji dokáže ztvárnit v pohybu
- samostatně a vědomě používá svého hlasu, jako výrazového prostředku
- vědomě pracuje s veršem, textem

5. ročník

Žák:

- je schopen využít základní pohybové principy současného tance v praxi - pohybové zvládnutí složitějšího hudebního zadání
- je schopen propojit všechny výrazové prostředky v jeden celek
- seznamuje se s výtvarnem, jako součástí taneční tvorby (rekvizita, scéna, světla)
- samostatně a vědomě používá hlasu, jako výrazového prostředku
- správně a vědomě zvládá náročnější prvky techniky Kňazev
- je schopen tvůrčí práce ve skupině

6. ročník

Žák:

- je schopen individuální práce s pedagogem s ohledem na fyziologické změny v tomto věku

- používá svůj vlastní pohybový slovník
- je schopen samostatné práce s hudebním motivem, s jeho pohybovým zpracováním - je schopen pohybového vyjádření (myšlenky, námětu, emoce)
- je schopen tvůrčí práce ve skupině
- je schopen vědomě propojit všechny výrazové prostředky v jeden celek (tělo, pohyb, hlas, hudba, gesto, výtvarno)
- je schopen vědomé práce s textem jako se součástí taneční tvorby

7. ročník

Žák:

- zdokonaluje se v tanečních technikách vzhledem k jedinci i skupině
- je schopen využít tanečních, pohybových zkušeností v praxi
- vědomě aplikuje zásady a zákonitosti optimálního postavení těla a jeho jednotlivých částí při pohybu v prostoru, ve skupině, s rekvizitou a při pohybu s partnerem
- orientuje se v dané hudební předloze a dokáže ji vyjádřit pohybem
- interpretuje pohybové zadání, myšlenku, námět
- je schopen bezprostředního emocionálního projevu s osobitým a účelově pojatým využitím potenciálu jemu dostupné techniky pohybu
- rozpoznává, kultivuje a respektuje specifika svých pohybových možností
- tvořivě přistupuje ke ztvárnění hudebních i nehmotných podnětů
- podílí se na tvorbě taneční kompozice
- spolupracuje s ostatními ve skupině a účinně se zapojuje do nejrůznějších interpretačních i tvůrčích činností
- spolupracuje na tvorbě scény, kostýmu
- směřuje k pochopení funkce světelného designu jako součásti choreografie

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- zatančí rozsáhlé vazby a spojuje v nich prvky na zemi se skoky, točením a pohybem v prostoru ve skupině po dvou a třech
- posiluje svoji fyzickou připravenost na dlouhé taneční vazby
- zvládá akrobatické prvky na koberci
- je schopen se samostatně rozcvičit
- vnímá náladu hudební předlohy a vyjádří ji pohybem
- při improvizaci předvádí jednoduché děje (krátký příběh, přírodní děj, zvíře)

2. ročník

Žák:

- je schopen svůj vybraný taneční styl rozvíjet a seznamovat s ním ostatní
- je schopen improvizace i na složitější téma
- zlepšuje a rozvíjí získanou pohybovou techniku a rozšiřuje svůj žánrový rozhled
- improvizuje v dané taneční vazbě dle momentální prostorové dispozice
- do svého tanečního provedení zapojuje taneční výraz dle charakteru skladby

3. ročník

Žák:

- rozliší charakter různých tanečních stylů, dále na nich pracuje a rozvíjí je
- naučí ostatní ve skupině vlastní rozsáhlé taneční vazby, ve kterých spojuje prvky na zemi se skoky, točením a pohybem v prostoru
- používá charakter tanečních stylů ve své vlastní taneční tvorbě
- prohlubuje a propracovává svůj taneční projev a pohybový výraz

4. ročník

Žák:

- samostatně řeší velké rytmické, prostorové a výrazové úkoly
- rozvrhne svoji fyzickou zdatnost a techniku dýchání na delší časový úsek
- pojmenuje a vyřeší technický problém v taneční skladbě
- zvládá pohybovou koordinaci a změny polohy těžiště, rozvíjí harmonický pohyb celého těla a hudební citění

8. VZDĚLÁVACÍ OBSAH LITERÁRNĚ-DRAMATICKÉHO OBORU

Charakteristika

Základem literárně-dramatického oboru jsou tvořivé činnosti dramatické, přednesové, literární a pohybové.

V literárně-dramatickém oboru se především rozvíjí kreativita žáka. Jednou z hodnot dramatické výchovy je sociální rozvoj. Zobrazuje lidské chování, schopnost vcítění se do psychiky jiného člověka prostřednictvím rolí, a zkoumá tak prožívání vlastní i ostatních.

Vzděláváním v literárně-dramatickém oboru získávají žáci nejen předpoklady pro další studium v tomto oboru, ale i pro jiná povolání, ve kterých uplatní schopnost aktivní komunikace, vysoké míry empatie, tvořivosti, veřejného vystupování a týmové spolupráce.

Charakteristika předmětů

Dramatická průprava

Žáci se učí prostřednictvím dramatických her kultivovat svůj mluvní projev. Hravou formou se učí vědomě používat vlastní tělo i hlas. Společně jsou vedeni ke spolupráci a ohleduplnosti.

Základy dramatické tvorby

Navazuje na předmět dramatická průprava. Žáci se učí výstavbě jednoduchých divadelních situací prostřednictvím zadaných témat. Společně dokáží zahrát jednoduchou vypointovanou scénku, ovládají orientaci v prostoru.

Interpretace textu

Seznamuje žáky se zdravými zásadami mluveného projevu a možnostmi jejich hlasu. Žáci si prohlubují znalosti jevištní mluvy, učí se vědomému užívání dechové opory, správné artikulaci. Společně s učitelem se seznamují s různými literárními žánry, hledají smysl a přesah daného textu.

Práce v souboru

Náplní předmětu Práce v souboru je skupinová tvorba jevištního tvaru dle zvolené předlohy z oblasti literární (poezie, próza) či dramatu.

Žáci v procesu tvarování inscenace uplatňují získané herecké dovednosti, podílí se na dalších složkách divadla (scénografii, dramaturgii, režii...).

Ucelená dramatická práce umožňuje žákům veřejně prezentovat svou průpravu v souboru a následně ji reflektovat.

8.1. Přípravné studium

Učební plán

	1. ročník	2. ročník
Přípravná dramatická průprava	2	2

Učební osnovy vyučovacího předmětu

Přípravná dramatická průprava

Žák:

- mluví srozumitelně a nahlas
- chápe jednoduchá pravidla kolektivní hry
- hraje pohybové a dramatické hry
- dodržuje pravidla hry a respektuje ostatní ve skupině

8.2. Studijní zaměření Dramatická tvorba

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1.r	2.r	3.r	4.r	5.r	6.r	7.r	I.r	II.r	III.r	IV.r
Dramatická průprava	2	2	2								
Základy dramatické tvorby				2	2	2	2				
Interpretace textu				1	1	1	1	1	1	1	1
Práce v souboru*	2N	2N	2N	2N	2N	2N	2N	2	2	2	2

*Práce v souboru je v I. st. nepovinným předmětem.

Výuka probíhá dle potřeby v blocích.

Studium je dle možností školy zakončeno absolventským představením.

Učební osnovy vyučovacích předmětů

Dramatická průprava

I. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dodržuje principy dramatické hry a je jejím účastníkem
- vnímá rytmus a projevuje jednoduchou koordinaci pohybu
- dokáže se jednoduše slovně vyjádřit
- respektuje ostatní ve skupině i společně nastavená pravidla
- prezentuje své nápady ve skupině

2. ročník

Žák:

- vnímá rytmus, reaguje na jeho změny, projevuje koordinaci pohybu se zvukem
- zapojuje se aktivně do dramatické hry (jedná v dané situaci)
- zvládá hru s předmětem, rekvizitou, spoluprací s partnerem ve skupině
- umí souvisle samostatně převyprávět krátký příběh, zážitek, myšlenky, emoce

3. ročník

Žák:

- dodržuje principy dramatické hry a je jejím aktivním účastníkem
- umí rytmitizovat, koordinovat pohyb se zvukem
- využívá hru s předmětem, rekvizitou, loutkou
- dokáže improvizovat
- fixuje tvar jednoduché herecké etudy, pracuje se zástupným textem

Základy dramatické tvorby

I. STUPEŇ:

4. ročník

Žák:

- zvládá improvizovaný dialog v typové postavě
- dokáže jednat s jednoduchou zástupnou rekvizitou
- zvládá v kolektivní improvizaci jednoduchou dramatickou situaci a je schopen rozhodnout svým jednáním její řešení
- umí využít své komunikativní dovednosti na základě dramatického jednání
- dokáže navrhnout řešení jednoduché zápletky

5. ročník

Žák:

- chápe smysl divadelní hry a svou roli v ní
- dokáže fixovat tvar etudy

- respektuje odlišný názor a s ostatními se podílí na řešení zadaného úkolu, přizpůsobuje se společnému řešení
- hodnotí samostatně svou práci

6. ročník

Žák:

- tvořivě se podílí na přípravě a realizaci kolektivního inscenačního tvaru
- využije ke sdělení tématu základních divadelních prostředků (tělo, mimiku, hlas, rekvizitu, kostým...)
- reaguje na partnera
- zpracuje ve skupině drobný literární či divadelní tvar, diskutuje nad jeho tématem

7. ročník

Žák:

- aktivně pracuje ve skupině (naslouchá ostatním, nabízí nápady, hledá řešení úkolů)
- používá základní prvky improvizace (respektuje partnera, umí vytvářet a přijímat hereckou nabídku)
- dokáže vymyslet a zrealizovat hereckou a pohybovou scénku
- spolupracuje na tvorbě divadelního představení
- je schopen reflektovat práci druhých, hodnotí ji, přijímá kritiku vlastní práce, naslouchá ostatním a respektuje je

Interpretace textu

I. STUPEŇ:

3. ročník

Žák:

- zná dechová, rezonanční a artikulační cvičení
- umí přizpůsobit intonaci hlasu různým emocím (radost, smutek, zlost, atd.)
- je aktivní ve skupinových činnostech, je aktivní, tvůrčí, spolupracuje s partnerem

4. ročník

Žák:

- používá a zná artikulační cvičení
- zná správné mluvní a výrazové techniky
- komunikuje a kultivuje své výrazové prostředky
- vysvětlí pauzy v mluveném projevu
- dokáže sám nebo s učitelem vybrat předlohu, kterou přednese, vlastními slovy vyjádří její téma adekvátně svému věku

5. ročník

Žák:

- používá správné mluvní technické návyky a výrazové varianty
- při přednesu nadechuje nosem
- používá přirozenou výšku svého hlasu (netlačí na hlas)
- umí při interpretaci vybraného textu využít představivost a základní výrazové prostředky (pauzy, oční kontakt, gradaci), vyjádřit pointu textu (adekvátně k věku)

6. ročník

Žák:

- píše drobné dramatické texty (monolog, dialog)
- používá zdravé zásady dýchání a tvorby hlasu (nádech nosem, používá bránici, rezonanci a sobě přirozenou polohu hlasu)
- používá bohaté výrazové prostředky, zvládá interpretaci textu
- reflektuje práci druhých, přijímá vědomou kritiku vlastní práce, je schopen sebereflexe

7. ročník

Žák:

- umí vytvořit hlasovou rozcvičku
- má vlastní názor na vybranou předlohu
- analyzuje a interpretuje literární předlohu veřejně s osobním zaujetím a citovým zabarvením
- píše drobné dramatické hry

II. STUPEŇ:

1.-2.ročník

Žák:

- uplatňuje interpretační dovednosti (představa, pauza, gradace, tempo, rytmus, práce s veršem, přímá řeč, haptika, gestika...)
- pronese bez přípravy krátké slovní sdělení
- umí zhodnotit shlédnutá profesionální divadelní představení

3.-4. ročník

Žák:

- dokáže za pomoci učitele vykonstruovat stavbu určitého dramatického útvaru
- uplatňuje základní výrazové prostředky pro komunikaci s partnerem a divákem pro vyjádření určitých rolí

Práce v souboru

II. STUPEŇ:

1. ročník

Žák:

- dokáže pracovat s textem, variovat dialog
- respektuje partnera, vytváří a přijímá herecké nabídky, vnímá a směřuje k tématu – zvládá základní principy improvizace
- rozebírá společně hru i vlastní roli
- je schopen tvořivé kolektivní práce na dramatickém tvaru

2. ročník

Žák:

- samostatně dokáže rozvíjet charakter postavy, kterou ztvárňuje
- zvládá hlouběji psychologii postavy a její průběžné jednání

- hodnotí práci druhých, je přístupný konstruktivní kritice a sebereflexi

3. ročník

Žák:

- dokáže volně propojit monolog s dialogem
- ztvárňuje svým jednáním charakter postavy, kterou zkoumá i v souvislostech mimo samotné dramatické jednání
- podílí se na ostatních složkách inscenace (scénografie, režie, hudební plán, výběr rekvizit, kostýmů, loutek, atd.)

4. ročník

Žák:

- dokáže hodnotit vybraná literární a dramatická díla
- zvládá improvizaci
- vládne bohatým výrazovým potenciálem
- jedná v dramatické situaci přirozeně, případně využívá stylizovaného jednání v mezích daného žánru
- aktivně se podílí na přípravě absolventského vystoupení.

Nepovinný vyučovací předmět – Divadelní soubor

I. STUPEŇ:

1.ročník

Žák:

- zvládá nádech a výdech nosem
- dokáže vnímat své tělo v prostoru a zná základy jeho správného držení
- zapojí se do hlasové rozcvičky
- zopakuje jednoduché i složitější říkadla a jazykolamy
- uvědomuje si své spolužáky jako partnery ve hře a aktivně s nimi spolupracuje

2.ročník

Žák:

- dokáže opřít svůj dechový sloupec o bránici
- rovnoměrně vyplňuje prostor v klidu i pohybu
- dokáže kolektivně improvizovat na dané téma v rámci svých možností
- realizuje živý obraz
- hraje čelem k divákům

3.ročník

Žák:

- rozeznává hlas společně s výdechem
- je schopen jednat v jednoduchých improvizacích a etudách, má vlastní nápady
- smysluplně doplní živý obraz
- popíše vlastnosti typové postavy
- zapamatuje si a reprodukuje kratší text

4.ročník

Žák:

- pracuje se silou hlasu – zesilování, zeslabování
- zvládá základní pohybová a koordinační cvičení
- chápe stavbu jednoduché dramatické situace, pokouší se ji pointovat
- respektuje názory ostatních
- popíše vlastnosti charakterové postavy

5.ročník

Žák:

- používá plný, dobře opřený hlas
- pracuje vědomě s napětím a uvolněním v těle
- jedná přirozeně v herecké postavě
- vyjadřuje svůj vztah k partnerovi
- popíše podrobněji vlastnosti a motivy jednání charakterové postavy

6.ročník

Žák:

- vhodně reaguje na partnera v pohybové situaci a nabízí mu podněty k další akci
- vnímá diváka jako dalšího partnera, navazuje s ním kontakt
- uvědomuje si rozdílnost hraní před různým typem diváků
- vytvoří monolog v mluvené či psané formě

7.ročník

Žák:

- chápe rozdíl mezi typem a charakterní postavou
- napíše krátký literární útvar (próza, drama, poezie)
- vyhledá s pomocí učitele text či námět pro absolventské vystoupení
- tvořivě a se zaujetím společný výběr interpretuje
- seznamuje se s uměleckými díly z oblasti dramatického umění

9. ZABEZPEČENÍ VÝUKY ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Žáci jsou vyučováni v souladu se školním vzdělávacím programem, učební osnovy jsou přizpůsobeny individuálním potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, případně je vypracován individuální vzdělávací plán. Zohledňujeme druh, stupeň a míru postižení nebo znevýhodnění při hodnocení výsledků vzdělávání.

V případě, že je speciální vzdělávací porucha přímou a jasnou překážkou v plnění osnov naší školy, doporučíme jinou formu uměleckého vzdělávání (soukromá výuka, speciální kroužky atd.).

10. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH

Pokud rodiče nebo zákonný zástupce předloží písemné vyjádření pedagogicko-psychologické poradny, pedagogického centra nebo psychologa, že žák je mimořádně nadaný, může být na základě domluvy se zákonným zástupcem, žákem a na základě rozhodnutí ředitele nebo případně po komisionální zkoušce stanoven žákovi individuální plán s ohledem na jeho potřeby. Žák může být zařazen do studia s rozšířeným počtem hodin.

11. DISTANČNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Podle §184a novely Školského zákona 561/2004 Sb., s účinností od 1. 10. 2020, platí zvláštní pravidla při omezení osobní přítomnosti dětí, žáků a studentů ve školách. Podle tohoto paragrafu je škola povinna poskytnout dotčeným dětem, žákům nebo studentům vzdělávání distančním způsobem podle příslušného RVP a ŠVP v míře odpovídající okolnostem.

12. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A VLASTNÍ HODNOCENÍ ŠKOLY

12.1. Zásady a způsob hodnocení žáků

Hodnocení: **průběžné**

Při výuce hodnotíme slovně nebo písemně podle individuálních podmínek tak, abychom povzbudili žáky v jejich další práci. Pokud se žák připravuje ke studiu na vyšší umělecké škole, uplatňujeme vyšší nároky a přísnější hodnocení.

Využíváme možnosti vzájemného hodnocení žáků, konfrontace jejich názorů a dialogu. O hodnocení informujeme rodiče (zákonné zástupce), v případě špatného prospěchu nebo kázeňských problémů bezodkladně a písemně.

Hodnocení: **výroční – klasifikace**

Výroční klasifikaci realizujeme v souladu s platnou vyhláškou (Sbírka zákonů č. 71/2005, §3). Hodnocení je vyjádřeno klasifikačními stupni: 1-výborný, 2-chvalitebný, 3-uspokojivý, 4-neuspokojivý a celkovým prospěchem: prospěl(a) s vyznamenáním, prospěl(a), neprospěl(a).

Při hodnocení je uplatňován individuální přístup, klasifikace je realizována na základě celoročních/pololetních studijních výsledků, kvality domácí přípravy, veřejných vystoupení či postupové zkoušky (v případě absolventů absolventského vystoupení či závěrečné zkoušky) a dalších forem prezentace na veřejnosti.

12.2. Oblasti vlastního hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy provádíme jednou za 3 roky v těchto oblastech:

podmínky vzdělávání, průběh vzdělávání, podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání, výsledky vzdělávání žáků a studentů, řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům.